

ALUMINIJA

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

ŠTEVILKA 4

1979

LJUDSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
62250 P T U J
trg svobode 1

Ob praznikih OF in DELA

Praznovanje pomembnih praznikov je za nas vedno bilo in ostane spoštovanje zgodovine. Zato tudi vedno, ko slavimo obletnice, kot so 27. april dan ustanovitve OF Slovenije ter prvi maj, kot največji mednarodni delavski praznik, povezujemo vse te dogodke z zgodovino naših narodov, katera je zapisana s krvjo naših delavcev ter junakov — herojev iz NOB.

Letošnje praznovanje dneva OF in prvega maja pomeni nekaj več, kot doslej, saj v letošnjem letu praznujemo tudi 60-letnice KPJ, sindikatov in SKOJ. Morali bi prav v teh okvirih letos te pomembne jubileje prilagoditi tako, da bi imeli predvsem delovni značaj, da bi pomenili idejno-politično mobilizacijo vseh organiziranih socialističnih sil za izvajanje sklepov in stališč ZKJ in ZSJ.

Osvobodilna fronta Slovenije je v tistih težkih časih bila izrazito plod že do tedaj revolucionarnih prizadevanj vseh naših takratnih slovenskih naprednih protifašističnih sil in je bila v pravem smislu rezultat solidarnosti ter izpričane delavske zavesti v boju za svoje osnovne pravice. Pomen in prisotnost OF sta v tistih težkih časih pomenila mnogo za naš delavski razred in res prav bi bilo, če bi bili tudi danes v naših delavskih vrstah taki in podobni aktivisti na področju večje storilnosti dela in povečanja proizvodnje, saj bomo tako resnično najbolj dostojno praznovali dan, ko je bila ustanovljena OF slovenskega naroda.

Maj je mladost in radost tisočerih in tisočerih — če ne rečemo milijonov delovnih ljudi — delavskega razreda. Maj je mladost! Natanko pred 34. leti smo si narodni in narodnosti Jugoslavije priborili svojo nacionalno in socialno svobodo. Pred štirinajsetimi leti je mesec razcvetajoče se pomladi pomenil začetek nove mladosti človeštva, ki je v tolikoletni krvavi mori dalo vse za napredek delavskega razreda. Za obstoj tistega, za kar so se tisočletja borili tudi naši predhodniki.

MAJ. Nam Jugoslovanom ta praznik brez dvoma pomeni še mnogo več, kot le enkratno praznovanje na leto, saj smo skoraj gotovo edini narod v svetu, ki smo si izborili svoje nacionalne in delavske pravice po poti, ki je združila pozneje vse pod zastavo proletariata. Boril se je delavec, boril se je kmet, intelektualci in tisti, kateremu je najbolj ovirala buržoazija njegov obstoj — delavec, ki je bil vedno izkoriščen in mu nikoli ni bila priznana njegova osnovna pravica, da

(Nadaljevanje na 2. strani)

Popravilo transformatorja

Ob mednarodnem prazniku
dela — 1. maju
želimo vsem delovnim ljudem
veliko delovnih uspehov in prijetnega
praznovanja v naši socialistični
samoupravni družbi!

Samoupravni organi TGA,
družbenopolitične organizacije in
uredniški odbor »Aluminija«

IZ VSEBINE:

- Konferenca ZK TGA: o disciplini v TGA, str. 3
- Kidričeva domačija na Knežcu kot etnološki spomenik, str. 4
- Livarna Trbovlje — poslovanje v letu 1978, str. 5
- Delavci v združenem delu morajo postati dejanski nosilci štipendijske politike, str. 9

Obiskala nas je delegacija iz Severne Koreje

Žene krvodajalke

V okviru praznovanja 8. marca — Dneva žena je bila na pobudo aktiva žena organizirana krvoda-

jalska akcija samo za ženske TGA, dne 6. 3. 1979. Dne 13. 2. in 22. 3. 1979 so se udeležile krvodajalske

akcije ženske, ki jih prav tako vključujemo v posebno krvodajalsko akcijo. Te humane akcije so se udeležile naslednje tovaršice:

1. Resnik Vida
2. Šmerl Anica
3. Bogdan Alojzija
4. Cafuta Lucija
5. Miložič Elizabeta
6. Irgl Anica
7. Kovačec Pavla
8. Gajski Elizabeta
9. Hohnec Anica
10. Čuček Zinka
11. Pulko Hedvika
12. Lozar Angela
13. Jazbec Emilija
14. Meško Erika
15. Smolinger Katica
16. Kirbiš Pavla
17. Škarja Ankica
18. Majačič Ivica
19. Artenjak Nežika
20. Stiplovšek Vida
21. Mlakar Amalija
22. Hazabent Zlatka
23. Dajnko Marjana
24. Kurbus Ana
25. Ačimovič Tilčka

Vsem najlepša hvala za udeležbo!

Mislim, da je 50 krvodajalk v TGA kar zadovoljivo število. Moramo upoštevati to, da je 2/3 žensk v TGA starejših od 40 let in jim zdravje ne dopušča, da bi se lahko udeležile te humane akcije.

Istočasno vabim zdrave, predvsem mlade ženske (dekleta), da bi stopile v krvodajalske vrste, saj vemo kako prepotrebna je ta življenjska tekočina ob nesrečah, hudih porodih, ob boleznih otrok, svojcev in vseh ljudi in ne bi smele pri tem ostati neprizadete, če vemo, da bi z darovanjem krvi pripomogle k zdravju prizadetih.

Še enkrat hvala vsem krvodajalkam in nasvidenje na naslednjih krvodajalskih akcijah.

Za aktiv žena TGA:
An

France MEŠKO

Obvestilo o počitniški praksi

Štipendiste in ostale dijake na poklicnih in srednjih ter študente na višjih in visokih šolah obveščamo, da zbiramo do 30. 5. 1979 prijave za počitniško prakso za meseca julij in avgust 1979.

V prijavi navedite svoje podatke: priimek in ime, naslov bivališča s pošno številko, šolo, letnik, smer šolanja in čas, v katerem želite opravljati prakso.

Prošnje pošljite v kadrovsko socialno službo.

Izobraževalni center

Ob praznikih OF in DELA

(Nadaljevanje s 1. strani)

o svojem rezultatu dela tudi odloča ali vsaj soodloča v tistih težkih časih. To je bilo prepuščeno le sloju, ki je lahko manevriral po svojih tirih. In prav zato 1. maj — praznik dela in delavcev — usmerja misli v zgodovino, polpreteklost ter sedanost.

Več kot tri desetletja smo v naši svobodi bogato zapolnili z delom, toda še vedno nas pestijo mnogi problemi in težave, ki pa jih bomo prav tako rešili, kot smo rešili nekoč svoje osnovne delavske pravice — to je samo z neumornim delom ter neprestanim prizadevanjem za čimvečjo uspešnost v naši delovni organizaciji oziroma v vseh naših DO.

In kako daleč smo danes v tem pogledu? Sicer smo že zelo blizu idealu, da sleherni naš delavec ljubi delo, ki ga opravlja, vendar še vsakodnevno naletimo na niz težav, ki nam še tega uresničenja v celoti ne dovoljujejo, pri tem pa se ne smemo izgovarjati le na težave od zunaj ampak tudi na vse tisto kar lahko in bi lahko rešili sami.

Dostojno praznujmo oba naša praznika, ki naj bosta ovekovečena z našimi delovnimi uspehi in dobrimi rezultati poslovanja. Naj bo praznovanje 1. maja in pred tem še 27. aprila povezano z aktivnostmi ob 60-letnici KPJ, sindikatov in SKOJ.

Naj živi 1. MAJ mednarodni delavski praznik! NAJ ŽIVI NAŠ DRAGI TITO! Vsem članom DO v SOZD UNIAL pa priskrbe čestitke in prijetno praznovanje obeh praznikov!

Beseda urednika

Spet je nova številka glasila »ALUMINIJ« pred vami dragi bralci. Spet smo vam pripravili v uredništvu nekaj prijetnih osvežitvev, kar ste lahko razbrali že v prejšnji številki, predvsem še kar se tiče sodelovanja naših najmlajših pod naslovom »PRISPEVKI NAŠIH NAJMLAJŠIH«. Brez dvoma smo veseli njihovega sodelovanja, saj nam s svojimi prijetnimi stavki in vrsticami popestrijo naš delovni vsakdan z otroško radostjo, ki jo prinašajo s svojimi prispevki na naša delovna mesta v tovarni in v naše domove. Seveda smo tudi v bodoče pripravljene objavljati njihove prispevke, skromen honorar za njihovo delo pa nakazati na žiro račun OŠ »BORIS KIDRIČ« s pripombo, da so to namenska sredstva za organizacijo izleta (oziroma skromen prispevek) za naše mlade sodelavce, ki bodo skoraj gotovo — vsaj mnogi med njimi, tudi naši bodoči sodelavci in člani naše DO.

Seveda pa naj vrstice naših najmlajših sodelavcev vzpodbudijo tudi mnoge izmed vas, da se opunačite in nam napišete kakšen sestavek, kar bi nam še kako pomagalo pri nadaljnjem razmišljanju, da bi tudi pri nas čimprej prešli na štirinajstdnevnik ter se tako dokončno le rešili toliko kritiziranih pasivnih novic.

Naslednja novost v prejšnji številki ter seveda današnji in v prihodnje so nadaljevanja izredno zanimivega potopisa našega tehničnega urednika tovariša Frančka ŠTEFANECA pod naslovom »RAZNOTEROSTI VELIKE ZVEZE SOVJETSKIH SOCIALISTIČNIH REPUBLIK.« Potopal je po petih republikah Sovjetske zveze in nam bo skušal iz prve roke posredovati zanimiv potopis, ki vas bo brez dvoma pritegnil k branju. Potopis bo prav tako še popestren s fotografijami, ki bodo nad vse zanimive, kar bo še prijetnejše presenečenje v naslednjih številkah našega glasila.

Za take in podobne zanimive potopise smo se v uredništvu odločili tudi zato, ker vemo, kako radi so naši bralci prebirali zanimive potopise, ki jih je objavil naš nekdanji sodelavec ter predsednik UO in pozneje odgovorni urednik tovariš Franček VRLIČ. Upajmo, da boste s tako poživitvijo v našem »Aluminiju« zadovoljni pa bi bili še kako zadovoljni, če bi nam tudi vi pisali kako ste zadovoljni z novostmi, ki jih preudarno in počasi uvajamo na strani glasila.

Seveda velja tudi tokrat, kot že vedno doslej, da nam tudi vi posredujete zanimive potopise, doživetja na morju (na aktivni rekreaciji) ali podobno saj je »Aluminij« Vaše oz. naše skupno glasilo.

Mnogi med vami ste v tem mesecu tudi aktivno sodelovali pri izpolnjevanju ankete, katero je pripravila kadrovska splošna služba po sklepu sveta za glasilo »Aluminij«, pa nam bodo vaša mnenja, pripombe ter konkretni predlogi še kuko koristni pri našem nadaljnjem delu. Želimo si vsi skupaj v uredniškem odboru in svetu za glasilo, da bi naš »Aluminij« bil resnično naš in tak, kot si ga bomo uredili in izoblikovali v UO na osnovi vaših stališč in mnenj.

Opazili ste tudi da se vse bolj pojavljajo na straneh glasila tudi vodilni strokovni delavci, tako iz DO, kot tudi iz TOZD in nam na tak način želijo posredovati primerne informacije, ki nas prav gotovo kot člane DO še kako zanimajo. Predvsem še to velja za dve doslej izredno zanimivi informaciji od našega glavnega direktorja. Prepričani smo, da mu bodo sledili tudi mnogi iz vrst naših strokovnjakov kot tudi vseh tistih, ki imate dobre in koristne predloge za čimboljši razvoj naše delovne organizacije.

Pozvali smo vas, da nam pošiljate tudi izvirne šale, humor v delovni obleki ali nasploh humor, ki je še kako potreben. Ker tega ne dobivamo, si trenutno pomagamo s povzemanjem iz nekaterih glasil DO iz Slovenije, da bi vas morda na tak način le nekako privedli do tega, da nam kaj pošljete v prihodnje, saj prav sigurno med vami oz. nami ne manjka tudi takih, ki jim način pisanja leži, kot temu pravimo!

Pričakujemo vaša mnenja in sestavke — pa za danes lep pozdrav!

Urednik

Druga konferenca ZK TGA je bila dne 20. marca 1979. Na njej so sodelovali delegati OOKZ TOZD in DS SS ter vabljeni predstavniki ostalih DPO, samoupravnih organov in poslovnih organov.

Namen konference je bil osredotočen na glavno temo dnevnega reda: DISCIPLINA V TGA.

Konferenca je predstavljala zaključek aktivnosti, ki je bila izvedena po OOKZ TOZD in DS SS. Osnova za tako razpravo so bili materiali službe za zavarovanje DO, poročilo o prisotnosti alkohola v TGA in poročilo skupne disciplinske komisije TGA.

Iz poročila službe za zavarovanje DO je razvidno, da so zasledili v letu 1978 naslednje prekrške, ki so bili posredovani pravni službi:

- vinjenost na delovnem mestu (18 primerov)
- kraje na delovnem mestu (15 primerov)
- pretepi (1 primer)
- predčasno zapuščenje dela preko ograje (17 primerov)
- zamujanje na delo (100 ur).

Navedeni so prekrški pri katerih so bili storilci zaloteni in identificirani. To pa ne pomeni, da je ostati samo pri navedenem, ampak je število večje. Prav poseben povdarek, še posebej v poročilu kadrovske socialnega sektorja, je bil dan na problem alkohola v tovarni. Opazna je precejšnja prisotnost vinjenosti na delovnih mestih in prinašanje alkoholnih pijač v delovno organizacijo. Razen službe zavarovanja bi morali prvenstveno predelavci in odgovorni vodje preprečevati te pojave in biti nosilci preventive za to družbeno zlo.

Prav tako je nakazano, da se najde ob primeru kontrole na vratarnicah, veliko materiala ob živi meji ali v prostorih upravne zgradbe. Ko delavci vidijo oz. zvedo, da je kontrola, te predmete puščajo kjerkoli. Pogosto se dogaja, da delavci beže preko ograje in jih je težko identificirati — če obvestiš o tem odgovornega vodjo (predvsem v izmenah) ti trdijo, da so v njihovem obratu vsi prisotni. Veliko pa je tudi število delavcev, ki se med delovnim časom nahajajo v lokalih v naselju.

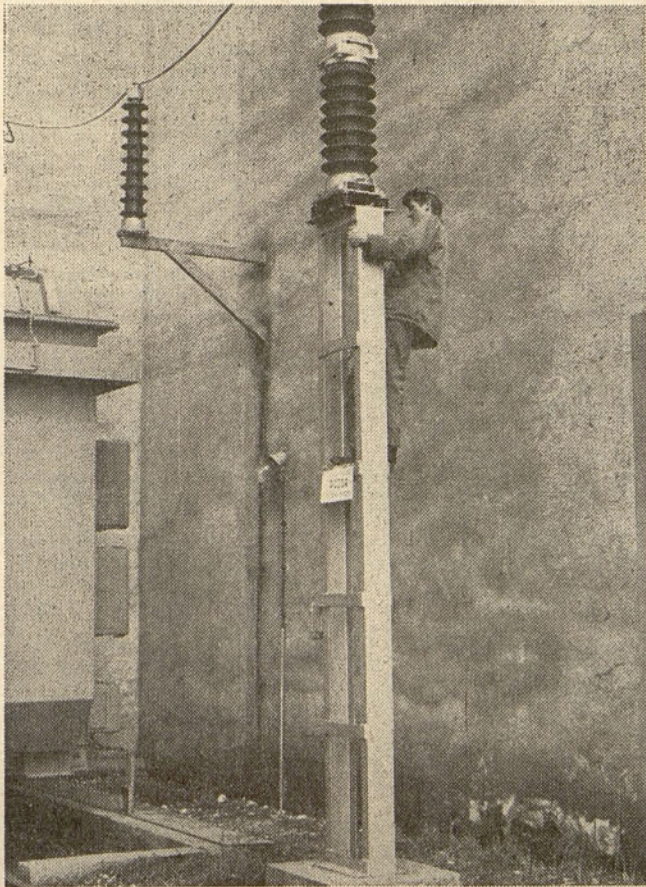
Z ozirom na nakazano problematiko je nujno ukreniti vse potrebno, da se razmere na navedenih področjih izboljšajo; — vsak TOZD in DSSS si naj izdelata program, kako izboljšati delovno disciplino in odgovornost posameznikov. Služba je predlagala tudi naslednje konkretne ukrepe:

1. natančnejše vodenje evidence prisotnosti na delu predvsem z večjo budnostjo odgovornih vodij, ki morajo v vsakem trenutku vedeti, kje se nahajajo njegovi delavci,
2. zagotoviti prisotnost vodilnih in vodstvenih delavcev tudi v popoldanskem, nočnem in nedeljskem delu s kon-

vodnja aluminija (45), najmanj iz TOZD tovarna glinice (5), največ povratnikov iz TOZD promet (upoštevanje 115 kršitev).

Najbolj pogosti primeri prekrškov:

- izostajanje z dela
- pijačevanje ali prinašanje alkoholnih pijač

Kontrola

- trola svojih podrejenih,
- 3. hitrejša ukrepa disciplinske komisije zoper kršitelje delovne discipline,
- 4. kontrole v lokalih Kidričevo in okolici
- 5. kadrovanju v službi za zavarovanje DO posvetiti večjo skrb in na ta dela razporediti zanesljive in poštene delavce,
- 6. problematiki delovne discipline posvetiti večjo skrb na sestankih OO sindikata, zveze komunistov v TOZD in DS SS.

V poročilu skupne disciplinske komisije TGA je rečeno, da je prejšnja nevhvaležno zapuščina disciplinskih komisij TOZD in DS SS, ki so pred tem obstojale in je potrebno zaradi tega dosti več časa kot ob normalnem tekočem delu. Iz analize kršitev je razvidno, da največ prijavi prihaja iz TOZD proiz-

- nevestnost, malomaren odnos do dela
- zloraba položaja
- pretepi
- kraja
- kršitev samoupravnih odnosov...

Za navedene prekrške so bile izrečene kazni: javni opomin, prestavitev na drugi delokrog, prenehanje lastnost delavca za

1. leto in odpust. »Disciplina v TGA je slaba in bo boljša v kolikor se je bodo držali tudi vodilni delavci — predlagatelj, da bodo postali bolj objektivni in prijavi tudi hujše prekrške svojih kolegov, ker na obravnava padajo očitki, da niso podani predlogi za uvedbo hujših prikršiteljev« je rečeno v zaključku poročila skupne disciplinske komisije TGA.

Na OO ZK v TOZD tovarna glinice, DS SS in TOZD vzdrževanje pa so posamezni člani opozorili na:

- kontrola bolniških staležev na domu preko referata TGA
- družbeno tretiranje BO do 30 dni, nato prekinitev in zopet BO
- nedisciplina pri vodilnih, slabo medsebojno spoštovanje
- pravna služba naj opredeli vse možnosti poostitve odgovornosti vsakega delavca in izpostavi kaznovanje nediscipliniranosti.

Sekretarja OOKZ TOZD proizvodnja in predelava aluminija pa sta povedala:

Stanje glede discipline se je poslabšalo, glavni vzroki: neopravičeni izostanki z dela, predčasno zapuščenje delovnega mesta, tatvine, uničevanje delovnih naprav, pitje alkohola itd.

V letu 1978 je bilo v obeh halah 500 dni ne-

opravičenih izostankov. Za vzroke pitja alkohola, pretepi in nesreči pri delu že dalj časa v TOZD nihče ne posveča pozornosti oz. se ne ukvarja z vprašanjem discipline, ki je zelo pomembna za produktivnost. Delni vzrok je tudi nagrajevanje, če bi imeli stimulatno, bi lahko tudi odpravili nedisciplino. Za odpravo nedisciplin bi morali prvenstveno:

- urediti nagrajevanje delavcev
- urediti kaznovanje politiko in jo poenotiti na ravni TGA
- definirati odgovornost in plačilo nastale škode
- kontrola podrejenih, ugotavljanje moralno političnih kvalitet za predelavce
- delavska kontrola v TOZD mora biti bolj

Sklepi druge problemske konference OOKZ TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo, ki je bila 20. 3. 1979

Iz priloženega gradiva za drugo problemsko konferenco in tudi iz same razprave na konferenci, je razvidno, da so v DO prisotni problemi, kateri so vezani na delovno disciplino in kateri resno ogrožajo nadaljnje izvrševanje zastavljenih planov in programov proizvodnje.

V zvezi s tem je komisija za sklepe in zaključke zavzela naslednje sklepe:

1. Da se odpre delovno mesto kontrolorja bolniškega staleža na ravni DO. Ta oseba naj bi bila iz vrst invalidov naše DO.
2. Da se poostri kaznovanje politika, predvsem pri tistih osebah kjer se prekrški ponavljajo.
3. Da se prouči možnost kako skrajšati postopek dela disciplinske komisije, da bi le-ta bila bolj uspešna pri svojem delu.
4. Naj se prouči možnost formiranja disciplinskih komisij na ravni TOZD in DSSS, ki bi obravnavale lažje kršitve delovne discipline.
5. Strokovne službe naj skupaj z glavnim direktorjem in direktorji TOZD izdelajo teze o nagrajevanju po delu.
6. Naj se prouči možnost uvedbe pohval in nagrad za tiste delavce, kateri v letu dni niso imeli neopravičenih izostankov od dela pa tudi za delavce kateri vestno opravljajo dela in naloge.
7. Večjo skrb je treba posvečati izbiri in vzgoji nižjih vodstvenih kadrov (skupinovodje, delovodje).
8. Naj se poostri nadzor pri vходу v delovno organizacijo glede prinašanja alkoholnih pijač in konzumiranje istih na delovnih mestih.
9. V prvi polovici maja se skliče problemska konferenca ZK TGA in na njej se obravnavajo odnosi TGA — IMPOL — UNIAL. Delo te konference bo vodil tov. Djordje PANZALOVIC, sekretar OO ZK TOZD aluminij — predelava.

K realizaciji sklepov pristopimo takoj!

Komisija za sklepe

Kidričeva domačija na Knežcu kot etnološki spomenik

Sekretariat odbora podpisnikov družbenega dogovora o varstvu, urejanju in vzdrževanju spominskega doma dr. Franceta in Borisa Kidriča na Knežcu pri Rogaški Slatini je sklical vse delegate — podpisnike tega družbenega dogovora na podpis novega družbenega dogovora. Podpis je bil opravljen 7. aprila 1979 v zdraviliški dvorani v Rogaški Slatini. Na zboru podpisnikov je bilo podano poročilo predsednika odbora o dosedanem delu odbora in ureditvenih delih spominskega doma, podeljena so bila priznanja, sprejet je bil program za nadaljnje delo skupaj s finančnim na-

črtom za leto 1979 in izvoljen odbor podpisnikov.

Po finančnem načrtu spominskega doma dr. Franceta in Borisa Kidriča so predvideni naslednji prihodki in odhodki: — prihodki iz redne dejavnosti so 200.000 din, ki bodo uporabljeni kot odhodki za osebne dohodke zaposlenih ter materialne in druge izdatke, — prihodki za investicijsko dejavnost so planirani na 993.300 din in bodo v enaki višini uporabljeni za ureditev sanitarij, greznice, vodovoda, strelovoda, okolja, modernizacije ceste in nekaterih drugih stvari.

Naša delovna organizacija bi naj po finančnem načrtu prispevala v 1979 letu 30.000 din. V preteklem obdobju je prispevala 80.000 din, za kar je prejela priznanje, ki ga skupaj s tem sestavkom objavljamo.

Nekaj o Kidričevi domačiji na Knežcu:

»Kakor veliko domov naših slavnih mož je tudi domačija, ki jo je prevzel dr. France Kidrič kot dediščino za mecenom in prijateljem Vinkom Žurmanom, pomemben in zgovoren etnološki spomenik. Hiša, kjer so Kidričevi preživljali nekaj let, je pomenila dr. Francetu Kidriču drugi dom, Boris Kidrič pa je pre-

življal tu svojo mladost in obiskoval tudi osnovno šolo v Rogaški Slatini. Je primer bogatejšega kmečnega doma iz druge polovice 19. stoletja. Med hišami in domačijami v soseščini se je nekoč odlikovala tudi po tem, da je bila zgrajena v solidnem kamnu in opeki, z visokimi prostori in z obokano kuhinjo. Skratka — predstavljala je tipično domovanje in središče gospodarstva umnega, in sorazmerno premožnega kmetovalca. Pritlična hiša, ki jo na zunanjsčini krasi in poudarja sicer preprost, vendar učinkovit kamnit portal z vhodnim stopniščem, je bila že ob koncu prejšnjega stoletja krita z opeko. Ste- ne so bile odprte svetlobi z velikimi okni — poleg veže in obokane črne kuhinje pa je zajemala kar štiri dokaj velike prostore z beljenimi stenami in stropovi. Vse to je bilo v primerjavi s poprečnimi lesenimi hišami okoliških kmetov zanimivo dokazilo o gmotni moči, družbenem položaju in ne nazadnje o načinu življenja premožnejšega kmeta.«

Tako opisuje Kidričevo domačijo Ivan Sedej in nadaljuje z opisom posameznih prostorov, konča pa takole:

»Tako se nam na videz nepomembna kmečka arhitektura iz konca 19. stoletja pokaže kot pomemben dokument in narodosloven spomenik, hkrati pa tudi kot spomenik izjemnega spoštovanja, ki so ga do skromnega doma čutili razgledani izobraženci, ki so skrbno čuvali staro obliko hiše in s tem tudi pričevanje o preteklosti svojega rojstnega ali občasnega okolja.

Spominski dom dr.

Franceta in Borisa Kidriča je vpisan v register kulturnih spomenikov in uvrščen med zgodovinske spomenike I. kategorije. Skupščina občine Šmarje pri Jelšah je spomenik in njegovo okolico zavarovala z odlokom. Spominski dom se tako uvršča med številne spomenike šmarške občine. Le-ta sodi med tista območja, ki so najpogosteje posejana s kulturnimi spomeniki vseh zvrsti, od spomenikov ljudske umetnosti, ki so s svojo specifično dosegli nacionalni pomen. Obenem tudi sodi med malo številne spomenike pomembnih ljudi, katerih domačije so primerno spomeniško urejene. Z ureditvijo stalnih razstav na Knežcu postaja pomen spomenika mnogo širši.

Ni več le spomenik ljudske arhitekture in dom dveh velikih mož, temveč predstavlja z razstavo, posvečeno dr. Francetu Kidriču, pomemben del slovenske znanstvene ustvarjalnosti, z razstavo o Borisu Kidriču in NOB na Kozjanskem pa pomeni nenadomestljiv kamen v mozaiku zgodovine predvojnega delavskega gibanja, naše revolucije in povojne socialistične graditve.

Vabimo vse člane naše delovne organizacije, da si ob prvi priliki ogledajo ta spomenik, ki je v neposredni bližini Rogaške Slatine. Ogled tega doma bi lahko organizirali tudi v zvezi s kakšnim sindikalnim izletom.

K. N.

SKUPŠČINA OBČINE
ŠMARJE PRI JELŠAH

podeljuje

PRIZNANJE

TOVARNI GLINICE IN ALUMINIJA
·BORIS KIDRIČ·KIDRIČEVO

ZA PRISPEVEK IN POŽRTVOVALNO SODELOVANJE PRI UREJANJU,
VARSTVU IN VZDRŽEVANJU SPOMINSKEGA DOMA DR.FRANCETA
IN BORISA KIDRIČA NA KNEŽCU PRI ROGAŠKI SLATINI.

V ŠMARJU DNE 7.4.1979

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE
ŠMARJE PRI JELŠAH
DARKO BIŽJAK

Bižjak

Konferenca ZK TGA:

Disciplina v TGA

Nadaljevanje s 3. str.)

učinkovita in priti na tekoče s svojim delom...

Delegati OOKZ in vabljeni so v razpravi s svojimi prispevki opozorili še na druge prisotne elemente na račun delovne discipline v TGA.

Minula problemska konferenca OOKZ TGA in DS SS, s sodelovanjem vabljenih, je dosegla svoj namen. Pokazala je, da je še kako potrebno napraviti inventuro stanja na področju delovne discipline v delovni organizaciji. V tem prvem kon-

taktu, tudi na račun kratko odmerjenega časa ni bilo kaj več pričakovati.

Dejstvo pa je, da ne moremo in ne smemo ostati samo pri delavcu — posamezniku, ampak moramo delovno disciplino razširiti še na delo organov, na delo tistih, ki predstavljajo potencialno moč, ki sprejemajo sklepe — jih spoštujejo ali se jim izogibajo in vodijo politiko prilagojevanja svojim razmeram. Le tako bomo dobili zaključeno celoto na temo:

DISCIPLINA V TGA.

VM

LIVARNA TRBOVLJE — POSLOVANJE V LETU 1978

Poslovno leto 1978 je za nami. Gospodarjenja in rezultati leta 1978, so razvidni iz podatkov po zaključnem računu za preteklo leto. Delavci temeljne organizacije livarna Trbovlje, so s sprejemanjem zaključnega računa v dveh

delih, obravnavali celotno poslovno problematiko leta 1978, v okviru samoupravnih delovnih skupin. Podatki po osnovnih ekonomskih kategorijah kažejo naslednjo sliko poslovanja in gospodarjenja TOZD Livarna v letu 1978:

	v tisočih dinarjev		
	plan	realizirano	indeks
CELOTNI PRIHODEK	54.537	60.130	110
— materialni stroški	36.405	39.569	109
— amortizacija	2.753	3.789	138
DOHODEK	15.379	16.772	109
— prispevki SIS	266	661	248
— davki in prispevki	970	401	41
— pogodbene obveznosti	753	927	123
ČISTI DOHODEK	13.390	14.783	110
— osebni dohodki	10.537	14.551	138
— ostali osebni dohodki	155	148	95
— stanovanjski prispevek	632	807	128
— rezervni sklad	385	—	—
OSTANEK ČISTEGA DOHODKA	1.681	723	—

Iz podatkov je razvidno, da je livarna zaključila poslovanje preteklega leta z izgubo v višini din 723.000. Ta izguba se poveča še za znesek 524.000 din, to pa predstavlja naknadno izplačilo OD do gornje meje OD, določene po samoupravnem sporazumu grupacije. Ob upoštevanju tega zneska, ki pa ni bil porabljen v letu 1978, je skupna bilančno izkazana izguba 124.700 din.

Ta obračun se nanaša na podatke po plačani realizaciji.

Zaradi prepozno dospelih plačil, smo imeli neplačane relacije 536.000 din.

Ob presoji poslovanja v letu 1978, lahko vzamemo v poštev tudi ta znesek, tako bi bila izkazana izguba brez dodatno izplačanih osebnih dohodkov do gornje meje po samoupravnem sporazumu grupacije, dinarjev 187.000.

Brez dvoma je za presojo uspešnosti poslovanja zanimiva primerjava z rezultati v letu 1977, ki je naslednja:

	v tisočih dinarjev	
	1977	1978
celotni prihodek	39.925	60.130
vsi stroški	46.425	60.853
rezultat — izguba	6.527	723

Kot je bilo predhodno povedano, se izguba, izkazana v letu 1978, poveča še za prej navedeni znesek, ki bo naknadno izplačan na račun osebnih dohodkov do gornje meje.

Podatki nam kažejo dvoje:

1. da je bilo poslovanje v letu 1978, v primerjavi z gospodarskim načrtom, nezadovoljivo,

2. primerjava poslovanja leta 78 z letom 1977, kaže da se je poslovanje znatno izboljšalo, saj je bila izguba v primerjavi z letom 1977, zmanjšana za 5.280.000 dinarjev.

Na tako občutno zmanjšanje izgube, v odnosu na leto 1977, je brez dvoma najbolj vplivalo dejstvo, da so bile kapacitete visokotlačnih livnih strojev v letu 1978, izkoriščene približno 90%-no. Pri-

manjkljaj 10% gre predvsem na račun popolne nezasedenosti 660 — tonskega stroja in delne nezasedenosti 400 — tonskega stroja v prvem polletju preteklega leta.

Pred razčlenitvijo vzrokov za izgubo v poslovanju preteklega leta, bi bilo morda zanimivo primerjati podatke o delu livarne v preteklem 5 letnem obdobju:

odlite količine v tonah:	
leto	tone
1974	180
1975	370
1976	346
1977	560
1978	958

indeks povečanja v preteklih petih letih je 532

produkcija realizacija:

1974	9.462.000 din
1975	16.562.000 din
1976	17.548.000 din
1977	34.835.000 din
1978	59.958.000 din

indeks povečanja v preteklih petih letih je 634

število delavcev po spisku:

1974. leta	133 delavcev
1975. leta	136 delavcev
1976. leta	127 delavcev
1977. leta	129 delavcev
1978. leta	147 delavcev

indeks povečanja staleža je 111.

realizacija na zaposlenega: leta v dinarjih

1974	71.000 din
1975	122.000 din
1976	138.000 din
1977	270.000 din
1978	408.000 din

indeks povečanja na zaposlenega v preteklih petih letih je 575.

Tudi ti podatki kažejo napredek v delu livarne.

Ob upoštevanju dejstva, da je sedanje povpraševanje po podatkih večje kot pa so proizvodne zmogljivosti, lahko realno ocenjujemo, da bo livarna z odpravo slabosti, izpolnila gospodarski načrt za leto 79 in s tem ustvarila pogoje za normalno poslovanje.

V poročilih poslovodnega organa, ki so jih obravnavali delavci, so bili navedeni nekateri osnovni vzroki za bilančno izkazano izgubo.

Ti vzroki so:

1. previsok delež bruto I. osebnih dohodkov v celotnem prihodku,

ta previsok delež OD je posledica naslednjih dejavnikov:

nominalno zvišanje OD v marcu 1978, s čimer so bili OD usklajeni v okviru celotne DO. To zvišanje je za TOZD livarno predstavljalo znatno finančno breme. Potrebno je poudariti, da je bil visok indeks povišanja pogojen z nesorazmerno nizkimi OD delavcev v livarni v letu 1977.

V bilančno prikazanih OD je vključen tudi delež OD v zalogah iz leta 1977 in to v višini 764.000 din. Na visok delež OD porabljenih v preteklem letu, je vplivala tudi visoka stopnja izostankov, ki so se v svrhu zagotovitve proizvodnje, nadomestili z obsežnim nadurnim delom. Vseh izostankov glede na

celoten fond ur je bilo 20%. Ti so bili nadomeščeni z 12% nadurnim delom — glede na fond ur. nesorazmerje med zvišanimi poslovnimi stroški in prodajnimi cenami. To nesorazmerje nam ilustrirajo naslednji podatki: petletno povišanje povprečne prodajne cene znaša 19%, porast postavk v zadnjih petih letih, pa je naslednji:

Alu — zlitine, skupna podražitev, za 54%, el. energija, skupna podražitev za 238%, kurilno olje, skupna podražitev za 62%, porast neto osebnih dohodkov, skupno za 116%.

Podatki kažejo, da nesorazmerje med povišanjem poslovnih stroškov in prodajno ceno, povzroča odtok akumulacije li-

varne, na eni strani dobaviteljem in pa tudi kupcem, ki jim prodajamo odlitke po pre nizki ceni.

Pomemben vpliv na poslovni rezultat ima tudi razmerje med fiksnimi in variabilnimi stroški, oz. med kapaciteto proizvodnih naprav in obsegom proizvodnje ter fiksnimi stroški. Ugotovljeno je bilo, da zmogljivost osmih visokotlačnih strojev tudi pri 100% izkoristku ne daje možnosti za gospodarno pokrivanje fiksnih stroškov.

Za dosego rentabilnosti na tem področju, bomo v livarni v teku leta 79, namestili še tri visokotlačne livne stroje, s tem bomo ta problem rešili.

Na negativen poslovni rezultat so vplivali tudi nekateri druge postavke, kot so:

	v tisoč dinarjev		
	plan	realizirano	razlika
amortizacija	2.753	3.789	1.036
prispevki SIS	266	661	395
pogodbene obveznosti	753	927	174
stan. prispevek	632	807	175
OD v zalogah leta 1977	—	764	764
skupno	4.404	6.938	2.544

Navedene razlike, ki so povečale obseg stroškov nad planiranimi, so pogojene:

— z amortizacijo zaradi večizmenskega dela. Izkazane razlike obnemem za TOZD predstavljajo pozitivno postavko, saj povečujejo plačilo in reproduktivno sposobnost TOZD,

— prispevki SIS in stanovanjski prispevek, so avtomatsko višji zaradi presežka planiranega obsega OD,

— pogodbene obveznosti so bile prekoračene zaradi dodatnih neplaniranih plačil obresti,

— OD v zalogah iz leta 77, zaradi izvajanja predpisa o vrednotenju zalog v variabilnih stroških.

Zbor delavcev naše TOZD je dne 23. 2. 1979 sprejel zaključni račun. Sprejel je tudi naslednje sklepe, na podlagi zakona o pogojih in postopku za sanacijo. Zato moramo:

1. Uvesti postopek za ugo-

totitev nastale škode.

2. Uvesti postopek za ugotovitev odgovornosti poslovodnega organa in posameznih delavcev za nastalo izgubo.

3. Izdelati je potrebno program ukrepov za odpravo izgub in za zagotovitev uspešnega poslovanja.

Ti sklepi bodo realizirani v rokih, ki jih predpisuje zakon o pogojih in postopku za sanacijo.

Viktorija Petauer

**„ALUMINIJ“
JE TRIBUNA
DELAVCEV!**

Organizirana pomoč delegatu

Eden od problemov pri delu delegata in delegacij je, kako priti do mnenja ali stališča baze za delegatsko gradivo. Ne bom pisal na splošno za vse delegate in delegacije, ampak bom le vzel kot primer delegacijo za zbor združenega dela (ZZD) Skupščine občine Ptuj v TOZD in DSSS v naši delovni organizaciji.

Obravnavam skupščinskih gradiv za seje ZZD Skupščine občine Ptuj teče posamično in neistočasno v delegacijah oziroma konferencah delegacij v TOZD in DSSS. Tako želijo dobiti predsedniki posamično mnenje ali stališča k točkam dnevnega reda, od strokovnih služb ter strokovnih delavcev. Tako so te službe in ti delavci obremenjeni večkrat za isti problem. Smatram, da bi prišla prav tukaj v veljavo ORGANIZIRANA POMOČ delegatu, delegacijam in konferenci v naši delovni organizaciji. Da to moje trditve podkrepim, citiram del 148. člena Statuta občine Ptuj:

»... organizacija sindikata je dolžna prispevati k ustvarjanju pogojev, da delegacije in delegati lahko odgovorno opravljajo svoje delo.

Pri izvrševanju svoje delegatske funkcije morajo imeti delegacije in delegati organizirano pomoč delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organov in strokovnih služb v svoji organizaciji oziroma skupnosti.

Izvršni organ organizacije oziroma skupnosti, v kateri so delegati izvoljeni, njihovi samoupravni organi in strokovne službe, morajo delegatu zagotoviti:

- pravočasno, razumljivo, objektivno in vsestransko informiranje,
- materialne in druge pogoje ter učinkovito metodo dela pri izražanju in usklajevanju interesa, oblikovanju stališč, sprejemanju sklepov in dogovorov ter pri sprotnem nadzoru in uresničevanju dogovorjenega in sklenjenega ...»

Zdaj se postavlja vprašanje: kako takšno ORGANIZIRANO POMOČ urediti oziroma uvesti v naši tovarni. Ker nimamo konference delegacij za zbor združenega dela Skupščine občine Ptuj (samo delegacije in konference delegacij po TOZD) na nivoju DO TGA, bi predlagal naslednje: en izvod skupščinskega gradiva za seje ZZD SO Ptuj bi dobila organizacija sindikata TGA. Z

dogovorom s predsedniki delegacij ali konferenca delegacij po TOZD, bi sindikat TGA oziroma njen izvršilni organ organiziral posvet ali obravnavo gradiva.

Na tej obravnavi, bi se videlo za katere točke dnevnega reda seje ZZD SO Ptuj je potrebno imeti stališča delovne organizacije TGA in za katere ne. Za tiste, za katere je potrebno stališča DO TGA, bi se zadolžile strokovne službe ali strokovni delavci, da do dogovorjenega roka pripravijo pismeno stališče TGA. Sindikat kot kordinator bi ta stališča posredoval predsednikom delegacij ali konference delegacij. V kolikor bi se smatralo, da je zaradi jasnosti pri odločanju na sejah ZZD Skupščine občine Ptuj, potrebno sklicati posvet delegatov, bi sindikat (kot kordinator) sklical pred sejo skupščine kratek posvet pooblaščenih delegatov in predsednike delegacij oziroma konference delegacij po TOZD. Zakaj to? Zato, ker se je večkrat zgodilo, da na seji zbora združenega dela Skupščine občine Ptuj delegati iz TGA niso bili enotni v svojih odločitvah za posamezne bistvene točke dnevnega reda, kar se tiče naše delovne organizacije.

Medsebojno dogovarjanje pooblaščenih delegatov iz TGA pred sejo v Ptuj je oteženo. Delegati iz naše tovarne se med seboj ne poznajo zaradi menjave delegatov ali zaradi tega, da eni prej, drugi pa tik pred začetkom seje pridejo v Ptuj, časa za dogovor ni ali ga je izredno malo.

Mogoče se nekaterim predsednikom delegacij ali konference delegacij vidi ta oblika sodelovanja s tovarniškim sindikatom samo še ena dodatna seja oziroma sestankovanje. Sem prepričan v nasprotno. Vem to, da se je že zgodilo, da je do stališča skupščinskega gradiva prišlo izredno težko ali sploh ni prišlo. Moramo pa biti na jasnem s tem, da vsi delegati niso strokovno vsestransko usposobljeni in največkrat zaradi pogojev svojega dela nimajo tudi dosti časa, da bi za vse probleme bili brez dileme sposobni zavzeti pravilno stališče ali mnenje.

Z ORGANIZIRANO POMOČJO DELEGATU bi vsi samo pridobili in to: na času! Časovne stiske ne bi bilo, kakor za

(Nadaljevanje na 7. str.)

Orientacijski pohodi so obvezna tema v okviru akcij obrambnih dni na osnovnih šolah. Pripravljajo se za orientacijski pohod. Foto: K. Zorec

Za uspešne akcije v okviru obrambnega dneva, so prejeli zaslužena priznanja. Posnetek je iz akcije na OŠ »Boris Kidrič« Kidričevo. Foto: K. Zorec

Nič nas ne sme presenetiti

Ko boste prebrali naslov, boste verjetno dejali to pa zares ni nič novega, saj podobne naslove čitamo vsak dan v dnevnem časopisu, poslušamo po radiu in vidimo na televiziji. Da, res je, besede »nič nas ne sme presenetiti« se sliši vsak dan in na slehernem koraku — in prav je tako. To istočasno tudi pomeni, da se naši občani — delovni ljudje zavedajo pomembnosti teh besed, ki pomenijo resnično mnogo.

V mnogih krajevnih konferencah SZDL se že vneto pripravljajo na potek omenjene akcije, niso pa redke KK SZDL, kjer so te naloge že v teku, saj vemo, da prav ta akcija spada med naloge KK SZDL. Kaj vse torej spada v akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«?

V mnogih krajevnih

skupnostih bo še potrebno izpopolniti obrambne načrte, planirati opravila občanov in družbenopolitičnih organizacij v zvezi z akcijo, ki ni le kampanjskega značaja, ampak je to akcija, ki nam mora biti vedno in ob vsakem času prisotna, akciji S umih umih saj je potrebno ravno akciji ljudske obrambe in družbene samozaščite dati krepak in trajen pomen.

Vsekakor je potrebno, da se v krajevnih skupnostih zvrstijo razne izobraževalne oddaje na temo »Nič nas ne sme presenetiti«, v obliki raznih predavanj na temo ljudske obrambe in družbene samozaščite, pri čemer je še potreben tudi poseben povdarek civilni zaščiti. To je potrebno utrjevati in pripraviti tako, da bo ta sposobna za

akcije ob slehernem času, ne le v primeru morebitne vojne, ampak predvsem v slučaju morebitnih neželenih elementarnih in drugih nesreč.

KK SZDL morajo zato imeti trdne ter tesne stike z vsemi ostalimi organizacijami v svojem kraju, saj so prav one nosilec sleherne akcije, predvsem pa še akcije »Nič nas ne sme presenetiti«.

Ob koncu velja povdariti le to, da je obramba domovine ne le dolžnost, ampak tudi čast, ko lahko braniš tisto kar je bilo s krvjo priborjeno! Zato nihče izmed nas ne sme stati ob strani akcije »NIČ NAS NE SME PRESENETITI«. In zares nas ne sme!

F. MEŠKO

Organizirana pomoč delegatu

(Nadaljevanje s 6. str.)
delegata, tako tudi za strokovne službe in strokovne delavce. Pri vsem tem pa je še izredno važno to, da bi imeli delegati večji stik z bazo in bi tudi bolj življenjsko zastopali interese baze. Tudi občutek delegatov »da so prepuščeni sami sebi« bi izginil.

Vem, da ta moj predlog ni vsestransko obdelan in ima za seboj veliko vprašanj, zato prosim vse delegate (SIS in druge), da dajo svoje pri-

pombe, rešitve za konkretne zadeve ali predloge. Kot koordinatorja prosim za sodelovanje tovarniški sindikat. Mogoče ne bi bilo napačno, da bi v našem tovarniškem glasilu »ALUMINIJ« uvedli ali odprli rubriko »Delegatska stran.« Tukaj bi pisali o delu, težavah, dosežkih delegatov oziroma delegacij v naši delovni organizaciji. Problemov je veliko in sem prepričan, da gradiva za to stran ne bi zmanjkalo.

VARJU Imre

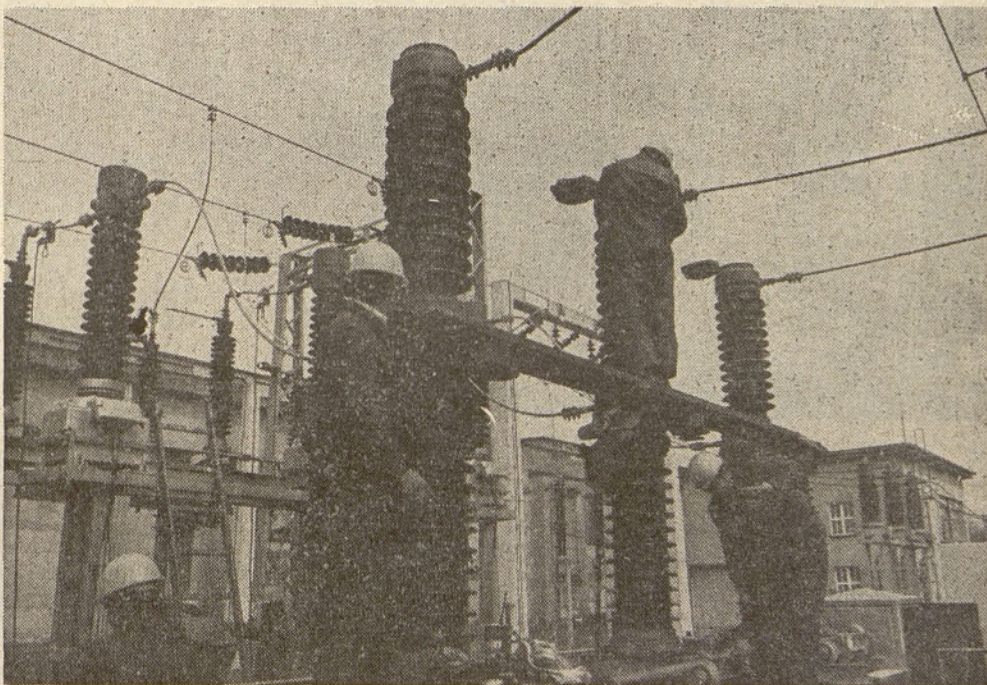
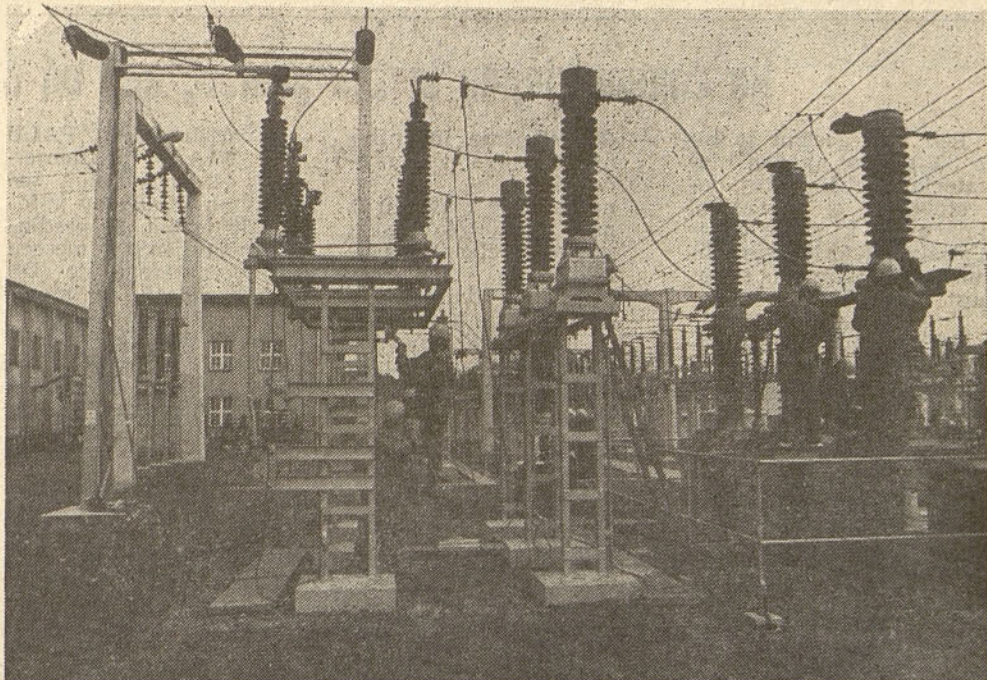
Prevoz aluminija

Obvestilo

Člane kolektiva obveščamo, da na planu razporeditve delovnega časa za leto 1979, ki ste ga sprejeli kot prilogo »ALUMINIJA« za mesec marec, upoštevate v rubriki »Premakljivi čas«, je pravilno delovni čas od 6. — 17. ure in ne od 5. — 17. ure kot je sedaj!

Uredniški odbor

Remont stikal v RTP Kidričevo

Ptuj je dobil novo turistično letalo Cessna

Ptujski Aeroklub je ob že kar visokem jubileju 25-letnici svojega delovanja dobil novo štirisežno letalo znamke CESSNA. Tega za ptujsko letalstvo pomembnega dogodka se je med drugimi gosti udeležil tudi Franc Šetinc, sekretar predsedstva ZK Slovenije, ki je letalo kot se za ta pomemben dogodek spodobilo, tudi krstil z šampanjcem. Takoj nato se je kot prvi popeljal z njim v sinje višave ter si tako še z nekaterimi drugimi gosti

ogledal mesto Ptuj s ptičje perspektive.

Franc Šetinc je nato govoril o pomenu letalstva ter med drugim dejal, da je še kako pomembno, da se usposobi čimveč mladih za letalce, padalce ter hkrati povedal, da je zadovoljen, ker v Aeroklubu v Ptuj v letalstvu dosegajo nekateri tudi odlične rezultate. Brez dvoma velja omeniti, da bo novo letalo služilo koristno tudi naši tovarni in ga bomo lahko najeli za nujne službene polete.

Morda še samo zapišemo, da se je Alojz Gobjčič, predsednik Aerokluba Ptuj ob tej priložnosti tudi zahvalil vsem tistim delovnim organizacijam, ki so z izdatno finančno pomočjo sodelovale pri nabavi novega letala, kajti nabava takšnega letala prav gotovo ni poceni. Zanj je namreč bilo potrebno odšteti kar nekaj deset milijonov starih dinarjev. S tem pa se je v Ptuj že tudi pričela letošnja letalska sezona.

FRANJO HOVNIK

Ne zanemarjamo lastne pameti, ene od največjih notranjih rezerv!

Pod tem geslom je bilo 30. marca, na dan inovatorjev v občini Ptuj, posvetovanje o inventivni dejavnosti, ki ga je organizirala v Kidričevem Občinska raziskovalna skupnost Ptuj.

Na posvetovanju je bilo predvsem prisotno: — strokovna razlaga smisla industrijske lastni-

— da rešujemo inventivne predloge vse predolgo;

— navdušenje z avtorji iz naše bližnje okolice, ki so prejeli občinska priznanja;

— spoznanje, da smo za korak bližje k množični inventivni dejavnosti ob podeljevanju knjižnih nagrad 27 avtorjem.

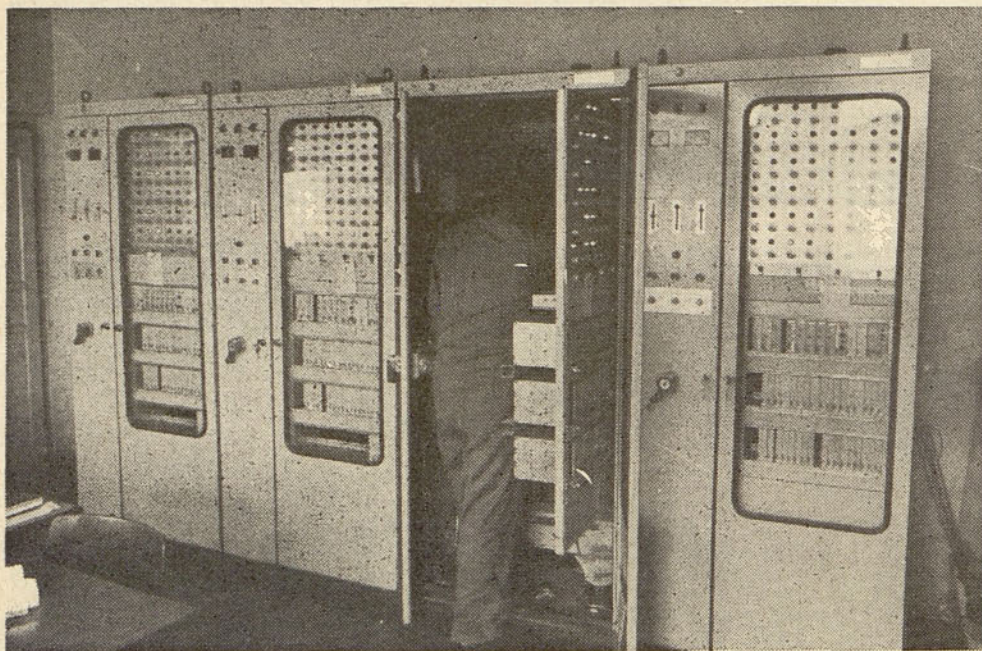
— tovarišb Janku PALU iz TGA za priznanje.

Od 44 prijavljenih inventivnih predlogov v letu 1979 je bilo 28 predlogov prijavljenih v mesecu marcu, katerega je DS TGA proglasil za mesec inovacij.

Komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge je obravnavala na svoji 15. seji

1. KORPAR Franc
2. GORIŠEK Bogdan
3. DREVENŠEK Franc
4. GOJKOŠEK Janko
5. LEŠNIK Miro
6. JURJAŠEVIČ Peter
7. MURŠEC Srečko
8. ORTER Anton
9. HORVAT Janez
10. HORVAT Janez
11. HORVAT Janez
12. MENONI Jože
13. ŽARGI Marjan
14. MALOVIČ Miroslav
15. MALOVIČ Miroslav
16. LAH Ivan
17. LAH Ivan
18. ČERNEZEL Anton
19. ČERNEZEL Anton
20. KMETEC Jože
21. KMETEC Jože
22. KLINC Stanko
23. MESARIČ Lovro
24. PERIČ Stevo
25. KODERMAN Jakob
26. POSAVEC Konrad
27. ARH Albin

za inv. predlog št.	150
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	152
za inv. predlog št.	154
za inv. predlog št.	155
za inv. predlog št.	156
za inv. predlog št.	157
za inv. predlog št.	159
za inv. predlog št.	161
za inv. predlog št.	162
za inv. predlog št.	165
za inv. predlog št.	166
za inv. predlog št.	167
za inv. predlog št.	168
za inv. predlog št.	169
za inv. predlog št.	170
za inv. predlog št.	170
za inv. predlog št.	170
za inv. predlog št.	170
za inv. predlog št.	174

Regulacija napetosti v elektrolizi B

ne (Branislav S. Popov, dipl. pravnik); — strokovna razlaga patentne informacije — virov črpanj novih do-gnanj v svetu (direktor informacijskega centra v Ljubljani dr. Justin); — da so v občini Ptuj le tri delovne organizacije, ki imajo razvito inventivno dejavnost in tri TOZD drugih delovnih organizacij, ki so imele v letu 1977 ali 1978 vsaj po en prijavljen inventivni predlog;

Udeležence posvetovanja so posebej pozdravili: Dr. Cvetko Doplihar — predsednik SO Ptuj, Oto Polič — sekretar skupnih služb SIS občine Ptuj, Dr. Mihael Ledinek — predsednik skupščine RS občine Ptuj, Tone Bole — tajnik komisije za inovacije in raziskovalne skupnosti Slovenije, Krsto Banovič — predsednik DIATI Maribor — in skupno čestitali inovatorjem, ki so prejeli občinske nagrade in priznanja:

- tovarišu Mihaelu PODGORŠKU iz TGA za prvo nagrado,
- tovarišu Petru BELA iz AGIS-a za drugo nagrado,
- tovarišu Srečku PUKŠIČU iz AGIS-a za tretjo nagrado,
- tovarišu Antonu KOKOLU iz TGA za priznanje,
- tovarišu Ivanu FIRBASU iz TGA za priznanje,
- tovarišu Marjanu ŽARGIJU iz TGA za priznanje,
- tovarišu Stanislavu GOLOBU iz AGIS-a za priznanje,
- tovarišu Jožetu SMO-LINGERJU iz TGA za priznanje,

dne 29. 3. 1979 16 inventivnih predlogov in sklenila, da prejmejo avtorji knjižne nagrade s posvetili po kriteriju:

- prvi predlog avtorja knjiga: Zgodovina izumov
- drugi predlog istega avtorja: Knjiga rekordov
- tretji predlog istega avtorja: Sam svoj obrtnik
- v primeru, da prijavita en predlog dva avtorja, dobi vsak knjigo: Sam svoj obrtnik
- v primeru, da prijavi en predlog več avtorjev (6 ali 7), dobi vsak knjigo: Kako si zgradim počitniško hišico,
- v drugih primerih pa prejme posamezen avtor ali skupina avtorjev za en inventivni predlog knjigo ali knjige v vrednosti cca 500.— din.

Vse ostale predloge, ki so bili prijavljeni v mesecu marcu, pa bo komisija obravnavala, ko bo prejela strokovna mnenja, na osnovi katerih bo odločila o umestnosti predloga.

Seznam avtorjem, ki so prejeli knjižne nagrade s posvetili:

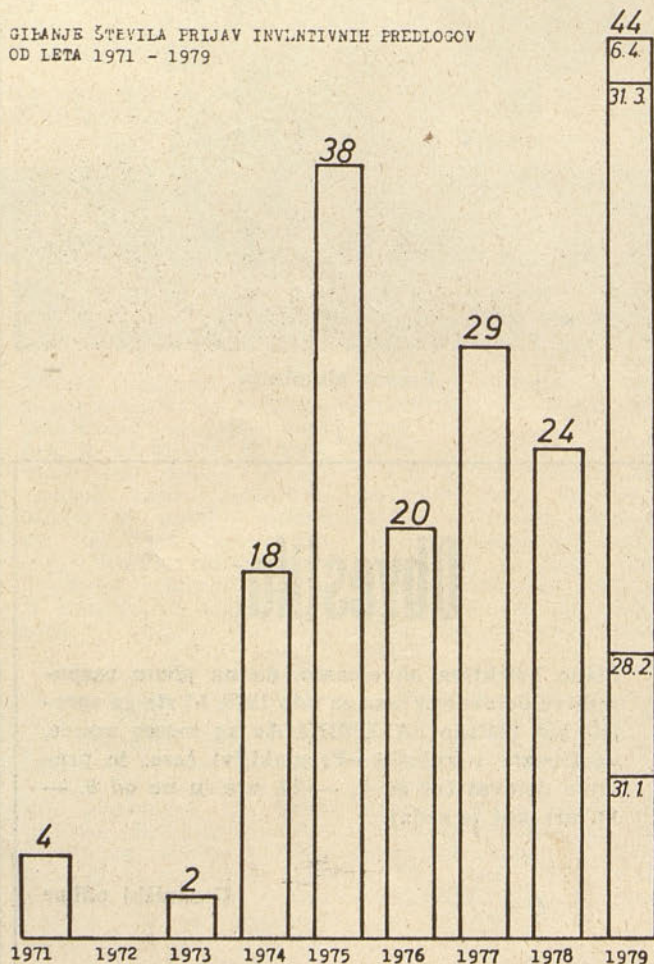
Podatek, ki ni razviden iz diagrama: »Gibanje števila prijav inventivnih predlogov v TGA Kidričevu od leta 1971 — 1979« je, da imamo še 22 nerešenih predlogov, ki so bili prijavljeni pred enim letom ali prej. Ta podatek prav gotovo ni vzpodbuden, omenjam ga pa zato, ker je pred nami »samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti«, ki ga bomo še sprejemali v dveh TOZD 19. aprila in organizacijski predpis o inventivni dejavnosti, ki

nam rokovno določa potek reševanja inventivnih predlogov, katerega bomo morali spoštovati in na ta način bomo lahko skrajšali čas reševanja inventivnih predlogov.

Na koncu pa naj vam še povem: »Inovatorji v TGA še niso rekli zadnje besede, saj sta prispela v prvih šestih dneh aprila že dva nova predloga in tako se nadaljuje pot, ki zagotavlja večji dohodek nam vsem, vam inovatorji pa nagrada za prizadevnost.«

P. B.

GIBANJE ŠTEVILA PRIJAV INVENTIVNIH PREDLOGOV OD LETA 1971 - 1979

**Pomagaj tudi
ti poenostaviti
in poceniti
delovni proces!**

Delavci v združenem delu morajo postati dejanski nosilci štipendijske politike

Osnutek družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o štipendiranju, kakor tudi osnutek predloga sprememb omejenih aktov so bili v javni razpravi pri zboru podpisnikov. Tako so bila zbrana mnenja, stališča, pobude ter ista bila usklajena, konzultirana zlasti z ustreznimi organi družbeno političnih organizacij.

Oba predloga dokumentov sta bila pripravljena v času, ko se je pripravljala zakon o usmerjenem izobraževanju. Skupina, ki je pripravljala omenjene predloge si je maksimalno prizadevala uskladiti mnenja in stališča udeležencev do posameznih vprašanj, upoštevati dogovorjena načela kadrovske politike, katere sestavni del je tudi štipendijska politika in slediti spremembam v usmerjenem izobraževanju. Tako so nadalje podane opredelitve posameznih dokumentov, ki jih naj delavci — podpisniki sporazuma v OZD preštudirajo in podajo mnenja preko svojih delegatov do 31. 5. 1979 skupni komisiji podpisnic samoupravnega sporazuma v občinah.

NEKATERE POMEMBNEJŠE OPREDELITVE V PREDLOGU DRUŽBENEGA DOGOVORA

Predlog družbenega dogovora se bistveno razlikuje od veljavnega po tem, da so v njem opredeljena le temeljna načela in izhodišča štipendijske politike v SR Sloveniji, enotni kriteriji štipendiranja ter naloge udeležencev dogovora pri uresničevanju teh načel. V družbenem dogovoru opredeljena načela so konkretizirana in podrobno razdelana v predlogu samoupravnega sporazuma.

1.

Po izmenjavi mnenj z nekaterimi družbeno političnimi dejavniki v republiki so opredeljeni udeleženci tega dogovora, to pa so tisti družbeno politični dejavniki in organi, ki so glede na svojo vlogo oz. družbeno funkcijo dolžni tvorno sodelovati pri oblikovanju družbeno dogovorjene štipendijske politike. Udeleženci so tudi lahko druge samoupravne organizacije, skupnosti in združenja, ki s svojo dejavnostjo lahko prispevajo k uresničevanju in oblikovanju štipendijske politike.

2.

V okviru temeljnih načel je opredeljeno, da se

bodo udeleženci zavzemali za uveljavljanje stališč in sklepov družbeno političnih organizacij in skupnosti v kadrovske politiki. To pomeni, da bomo upoštevali doseženi razvoj samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in jo prilagajali družbenim potrebam in vzgojno izobraževalnemu sistemu.

V predlogu je mnogo bolj poudarjen kadrovske vidik štipendiranja. Ta se odraža v stališčih, da je potrebno izhajati iz kadrovskih potreb družbe in

dejanski nosilci štipendijske politike.

3.

Ker ta opredeljena načela lahko najbolj dosledno uresničujemo s kadrovskimi štipendijami, je v dogovoru opredeljeno, da je ta temeljna oblika štipendiranja. To obliko bodo udeleženci dogovora in samoupravnega sporazuma naprej sistematično razvijali in najširše uveljavljali. Štipendije iz združenih sredstev pa so prehodna oblika štipendiranja, dokler ne zagotovi-

leto znaša 4.427.— dinarjev. Za štipendije in razlike h kadrovskim štipendijam iz združenih sredstev pa lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na člana družine ne presega z odlokom določenega zajamčenega OD za tekoče leto. Ta bo v letošnjem letu predvidoma znašal 3.160.— dinarjev. Z uveljavitvijo navedene omejitve za podeljevanje kadrovskih štipendij želimo preprečiti podeljevanje štipendij tistim udeležencem v usmerjenem izobraževanju, ki živijo v tak-

čas, ko si štipendist ne uspe pridobiti kadrovske štipendije. To štipendijo naj bi ne dobil nihče za vso dobo šolanja in si mora tak štipendist stalno prizadevati, da si pridobi kadrovske štipendije. Če teh možnosti ne išče, lahko izgubi pravico do štipendije. Taka politika bi naj spodbudila kadrovske štipendiranje.

V okviru predlaganih socialnih kriterijev naj bi imeli pri podeljevanju štipendij tisti prosilci z nižjim dohodkom na družinskega člana, ob izenačenih pogojih pa otroci iz delavskih in kmečkih družin, s čemer je poudarjen razredni vidik kadrovske štipendije.

Vsa opredeljena načela v družbenem dogovoru bi naj bila konkretizirana v samoupravnem sporazumu, ki bi ga podpisali vsi nosilci štipendijske politike.

5.

V tretjem poglavju predloga opredeljuje način oblikovanja organov udeležencev in njihove naloge. Za razliko od sedaj veljavnega, opredeljuje zraven zbora udeležencev tudi odbor zbora udeležencev, ki med seštevami skrbi za uresničevanje njegovih sklepov in kontinuirano spremlja uresničevanje dogovora in obvešča zbor udeležencev, po potrebi tudi predlaga ukrepe za bolj učinkovito izvajanje sprejetih nalog.

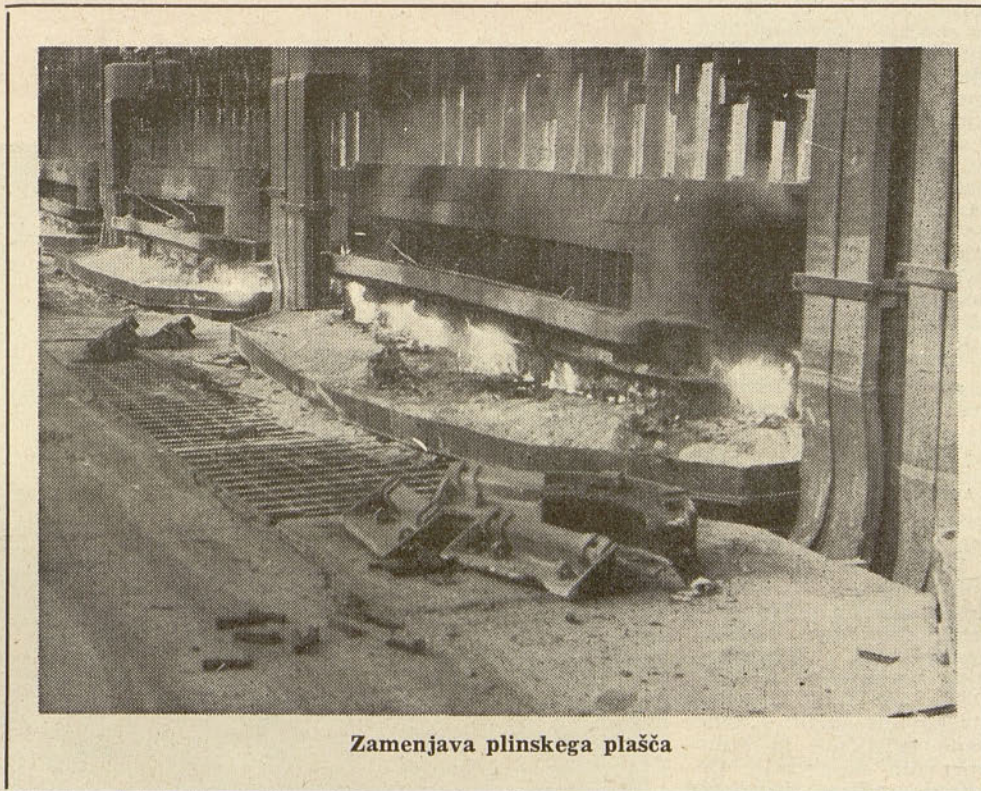
6.

V naslednjem poglavju so opredeljene nekatere temeljne in specifične naloge posameznih udeležencev družbenega dogovora.

POMEMBNEJŠE OPREDELITVE V PREDLOGU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

V samoupravnem sporazumu so konkretizirana vsa določila in načela družbenega dogovora. Delavci in delovni ljudje v OZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih na območju občine prevzemajo kot nosilci štipendiranja s tem, da sprejemajo predloženi samoupravni sporazum tudi neposredne obveznosti za izvajanje štipendijske politike, katere načela morajo biti v tem aktu konkretno raz-

(Nadaljevanje na 10. str.)

Zamenjava plinskega plašča

v skladu s tem uveljavljati poklicno usmerjanje mladine z upoštevanjem nagnjenj in učnih sposobnosti mladine. S tem se hoče zagotoviti, da bi bili bolj ustrezno upoštevani vsi temeljni vidiki štipendiranja, kar izhaja iz opredelitve, da mora imeti vsaka podeljena štipendija kadrovske podlago, da je pri tem upoštevan socialni vidik tako, da se omogoči šolanje tistim, ki brez štipendije ne zmorejo, imajo pa nagnjenja in učne sposobnosti za uspešen študij. To izhodišče so si prizadevali ustrezno vgraditi v vse bistvene določbe družbenega dogovora. Uveljavljanje teh načel želimo zagotoviti z zagotavljanjem odločilnega vpliva delavcev v združenem delu na oblikovanje štipendijske politike in na uporabo sredstev. Delavci v združenem delu morajo postati

mo takšnega obsega kadrovskih štipendij, ki ga terjajo srednjeročne in dolgoročne kadrovske potrebe. Delavci v združenem delu zagotavljajo sredstva za štipendije iz združenih sredstev, za solidarnost, štipendije iz Titovega sklada in sklada Borisa Kraigherja.

4.

Da se pri podeljevanju štipendij zagotovi ustrezno upoštevanje socialnega stanja štipendistov se udeleženci družbenega dogovora zavzemajo za uveljavitev določenih omejitev. Po predlaganih določbah lahko zaprosi za kadrovske štipendije udeleženec v usmerjenem izobraževanju, katerih dohodek na člana družine v preteklem letu ne sme presegati 75% povprečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, kar za 1978

šnih socialnih razmerah, da lahko brez materialnih težav študirajo brez štipendij in bi bila s tega vidika štipendija družbeno neutemeljena. V določenih situacijah, ko to narekujejo kadrovske razlogi, pa je možno preseči tudi to omejitev.

Iz gornjega je razvidno, da je omejitev za štipendije iz združenih sredstev mnogo oštrjša. S tem se odpira širša možnost za kadrovske štipendije. Štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam naj bi imeli možnost dobiti le tisti udeleženci, katerim zaradi njihovega materialnega položaja brez tega sploh ne bi bilo mogoče nadaljevati študija, šolajo pa se za take poklice, katere združeno delo potrebuje. Poleg tega naj bi bila štipendija iz združenih sredstev le prehodna oblika štipendiranja za

Delavci v združenem delu morajo postati dejanski nosilci štipendijske politike

(Nadaljevanje z 9. str.)

delana. Nosilci štipendiranja bodo določila iz samoupravnega sporazuma uveljavili tudi v svojih splošnih samoupravnih aktih.

Razen konkretnih določil vsebuje samoupravni sporazum nove in dopolnje rešitve, ki so bile predlagane v osnutku ali v javni razpravi in v razpravi v družbeno političnih organizacijah, v kolikor so bile v skladu z opredelitvami, ki izhajajo iz Ustave, zakonov in drugih sprejetih dokumentov. Da bi zagotovili enotnost pri uresničevanju poglavitnih načel štipendijske politike in delovanje sistema solidarnostnega prelivanja združenih sredstev, določa 5. člen družbenega dogovora, da nosilci štipendijske politike sklenejo samoupravni sporazum v enotnem besedilu in opredeljuje tudi vprašanja, ki naj bodo v samoupravnem sporazumu enotno opredeljena.

1.

Poglavje o temeljnih načelih so v bistvu prevzete iz družbenega dogovora vendar konkretnješa. Drugič v poglavju kriterijih in merilih štipendiranja so zajete določbe o ugotavljanju upravičenosti do štipendije, določanju višine štipendije in druga določila, ki se nanašajo na kadrovske štipendije iz združenih sredstev.

a) Kadrovske štipendije.

Sedanji predlog samoupravnega sporazuma predvideva za določanje višine kadrovske štipendije samo kriterije učnega uspeha za kar je predvidena enotna točkovna lestvica v razponu od 400 do 1080 točk in dodatek do 200 točk za tiste poklice, v katerih je izrazito pomanjkanje kadrov. (sedanja lestvica obsega točke v razponu od 350 do 850 točk); razmerja med posameznimi kategorijami po učnem uspehu se pri učencih kakor štipendistih povečujejo tako, da je boljši uspeh bolje stimuliran kot doslej.

Sedanji predlog ne vsebuje več kriterija »hitrost študija«, po katerem je bilo mogoče pravočasno izpolnjene študijske obveznosti študentov stimulirati z dodatkom od 100

do 250 točk. Zaradi sprotne študija, kot pogojem za vpis v naslednji letnik, taka stimulacija ni več potrebna. Prav tako ni v novem predlogu zajet dodatek 200 točk za manj razvite občine. Novi predlog predvideva dodatek za deficitarne poklice, kar pa opredeljujejo udeleženci samoupravnega sporazuma v občini vsako leto sproti pred razpisom kadrovskih štipendij. V sistemu, ko odločajo o kadrovskih potrebah neposredni nosilci kadrovskega štipendiranja, ni mogoče pristati na to, da bi na ravni republike precizno določali deficitarne poklice. Ti predlogi se soočajo s predlogi ostalih delegatov v skupščini delegatov, kar omogoča sporazumno opredeljevanje deficitarnih poklicev v občini ali širšem območju. Enako bodo ocenjene potrebe za kadre na manj razvitih območjih. Mogoče bo stimulirati kadrovske štipendije predvsem za tiste poklice, ki jih najbolj potrebujemo. Doslej so dodatek prejeli vsi štipendisti, ki so prejeli kadrovske štipendije na manj razvitih območjih, čeprav so se izobraževali za poklice, ki niso bili deficitarni in so po končanem študiju, ko niso dobili zaposlitve, kljub dodatku k štipendiji odhajali na razvitejša območja.

Predlagane rešitve so gotovo sprejemljivejše od dosedanjih ob odgovornejšem delovanju nosilcev kadrovskega štipendiranja, kadrovskih služb v OZD, kot tudi ustreznih strokovnih služb v družbeno političnih in samoupravnih skupnostih. Določanje višine kadrovske štipendije s povečanjem števila točk na podlagi učnega uspeha z možnim dodatkom za poklice, ki jih izrazito primanjkuje, prav gotovo bolj ustreza in omogoča višje štipendije, večjemu številu kadrovskih štipendistov kot po sedanjem sporazumu, ko so dodatke za nerazvitost in deficitarnost, ki so bili fakultativni, prejeli štipendisti le tedaj, ko je bilo to sprejemljivo tudi za štipenditorja.

Med tem, ko se po sedanjem sporazumu v prvih letnikih srednjih, višjih in visokih šol upošteva uspeh preteklega šolskega leta, to je uspeh iz osnovne ali srednje šole, novi predlog predvideva da je v vseh prvih letnikih kadrovska štipendija enotna (za učenca 480 točk). Tako različni pogoji šolanja (delovni po-

goji šol, socialni vplivi) in iz njih izhajajoča uspešnost kot tudi spremembe ob prehodu na zahtevnejšo šolo ne vplivajo že v prvem letniku na višino kadrovske štipendije. Predlog tudi predvideva, da se tistemu štipendistu, ki predčasno uspešno konča študij, izplača štipendijo kot enkratno nagrado za ves čas, ko bi mu pripadala po pogodbi. Tako rešitev spodbuja štipendiste k uspešnejšemu študiju in pomeni zanj za vložen trud primerno priznanje.

ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV

1.

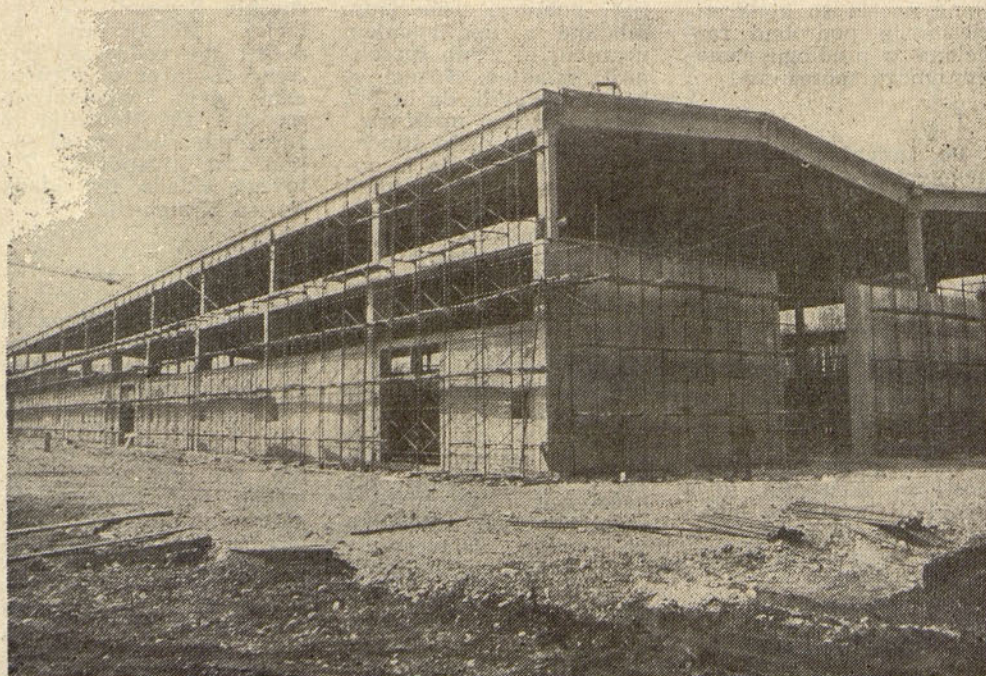
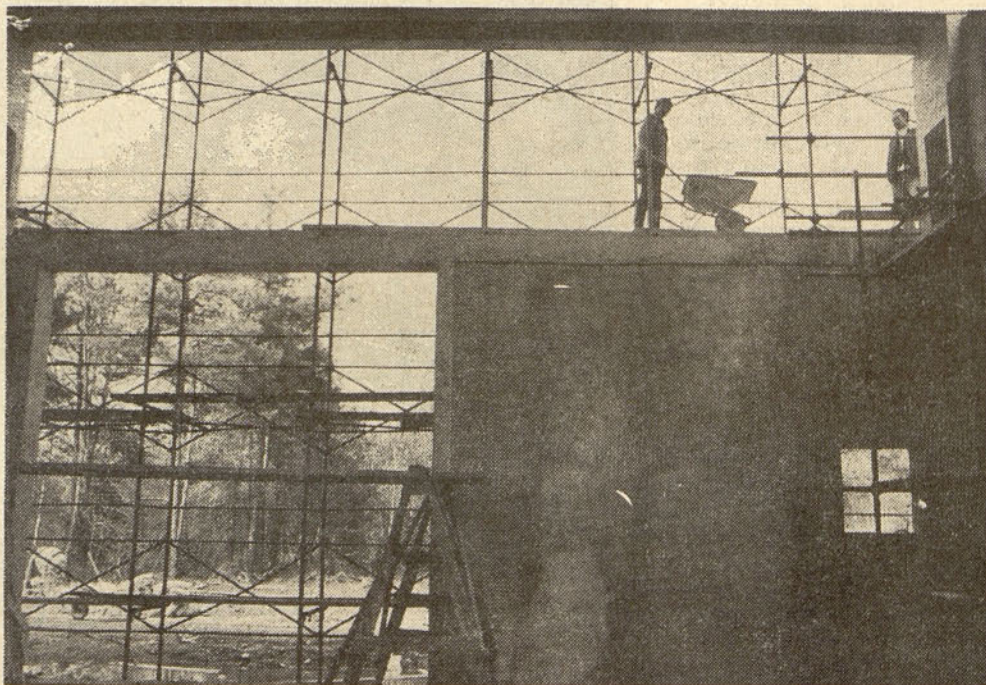
V predlogu samoupravnega sporazuma so pri štipendijah iz združenih sredstev v večji meri kot doslej upoštevani življenjski stroški glede na različne pogoje šolanja, na kar je javna razprava še posebej opozorila. Tako ločimo:

osnovno štipendijo za učence in študente, ki se

šolajo v kraju stalnega bivanja, so doma ter sme dosegati za učence do 50% za študente pa do 60% zajamčenega neto OD v SR Sloveniji. Osnovno štipendijo z dodatkom za povečane stroške za čas šolanja za učence in študente, ki se šolajo izven kraja stalnega bivališča in bivajo v domu ali pri zasebnikih (ta sme z dodatkom do 40%

(Nadaljevanje na 11. str.)

gradnja nove livarne

Delavci v združenem delu morajo postati dejanski nosilci štipendijske politike

(Nadaljevanje z 10, str.)

2.

zajamčenega neto OD znašati za učence največ do 90%, za študente pa največ do 100% zajamčenega OD).

Štipendisti, ki se vozijo v šolo pa so opravičeni do dodatka za stroške prevoza v šolo, ki presega 5% mesečnega zajamčenega neto OD. Stroški lokalnega prevoza v kraju šolanja tu niso upoštevani.

Pri določanju višine štipendije se po predlogu samoupravnega sporazuma ne upošteva več v primerih enakega deleža staršev v obsegu 50% dohodka na družinskega člana in otroški dodatek štipendista, temveč je delež staršev k pokrivanju življenjskih stroškov štipendista različen, odvisen od višine dohodka na družinskega člana za kar je predvidena posebna lestvica. K življenjskim stroškom štipendista prispeva-

jo starši, katerih dohodek na družinskega člana znaša več kot 30% zajamčenega neto OD in raste njihov delež od 40-75% dohodka na družinskega člana. V dohodku družine se upoštevajo vsi dohodki, ki se po predpisih o prispevkih in davkih občanov štejejo za dohodek in vsi dodatki, ki jih prejema otroci v družini štipendista. Katastrski dohodek se upošteva po enakih kriterijih kot pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka.

Pomembna novost pri štipendijah iz združenih sredstev je dodatek za prav dober in odličen uspeh in ni odvisen od konkretne višine štipendije ter se spodbuden za boljše učenje. Pri podeljevanju kadrovske štipendije imajo prednost prosilci, ki prejema štipendije iz združenih sredstev in tudi upravičenost do štipendije iz združenih sredstev je pogojena s predhodnim prijavljanjem na razpisano kadrovske štipendije za poklic v katerem se kandidat izobražuje. Šele če mu ta ni bila podeljena, je opravičen do štipendije iz združenih sredstev. V predlogu je novo določilo za primere, ko štipendist ponavlja letnik ali pa se vpiše na drugo šolo.

3.

V poglavju o združevanju sredstev in solidarnost je predvideno oblikovanje skladov združenih sredstev v občinah, ki imajo status družbeno pravne osebe. Z združevanjem sredstev iz dohodka v višini 05% od izplačanih bruto OD v teh skladih zagotavljajo udeleženci materialne pogoje za uresničevanje enotnih osnov na območju SR Slovenije v skladu z načeli solidarnosti.

Tako predlog predvideva, da o merilih solidarnosti ter uporabi sredstev odločajo udeleženci sporazuma v Skupščinah udeležencev v občinah in na ravni republike.

4.

V poglavju o pogodbah so vsebovana določila na podlagi katerih bo mogoče jasneje opredeliti medsebojne obveznosti štipendistov in štipenditorjev.

5.

Z določbami glede razpisov dopolnjujemo sporazum s spremembami, ki jih v praksi v okviru organizirane akcije republiškega koordinacijskega odbora za poklicno us-

merjanje že drugo leto uveljavljamo s tem, da skladno z roki objavljanja skupnih razpisov vpisov v šole, prostih učnih mest, sprejemanja v domove za učence in študente objavljamo skupne razpise vseh kadrovske štipendij in štipendij iz združenih sredstev v SRS.

6.

Udeleženci sporazuma oblikujejo skupščino v občini in republiki, preko katere zagotavljajo neposreden ali odločilen vpliv delavcev v združenem delu za uresničevanje štipendijske politike in smotno uporabo sredstev.

7.

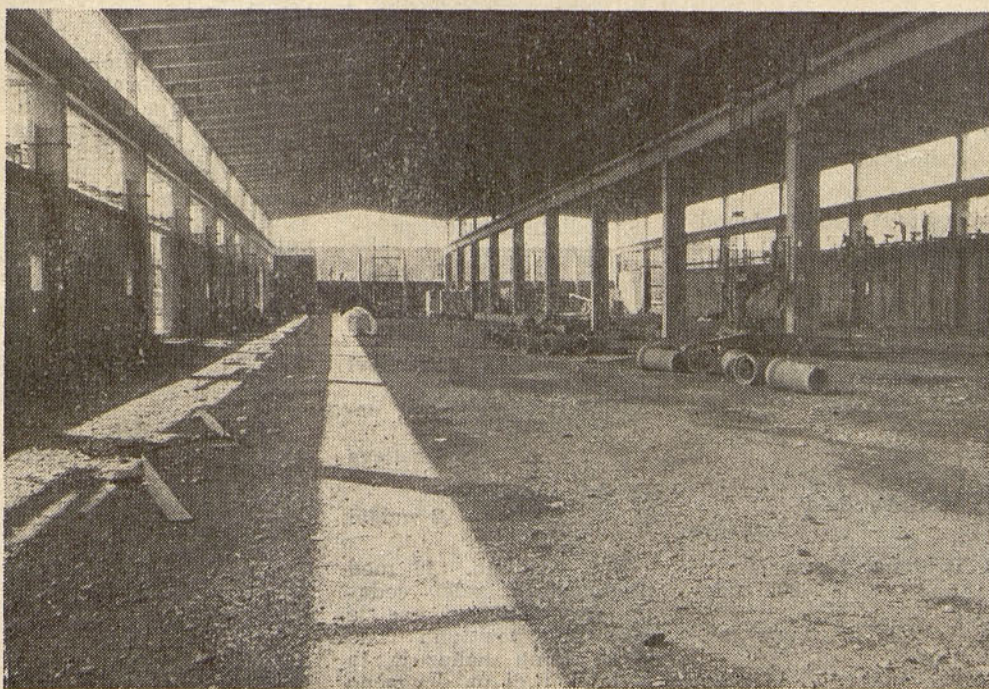
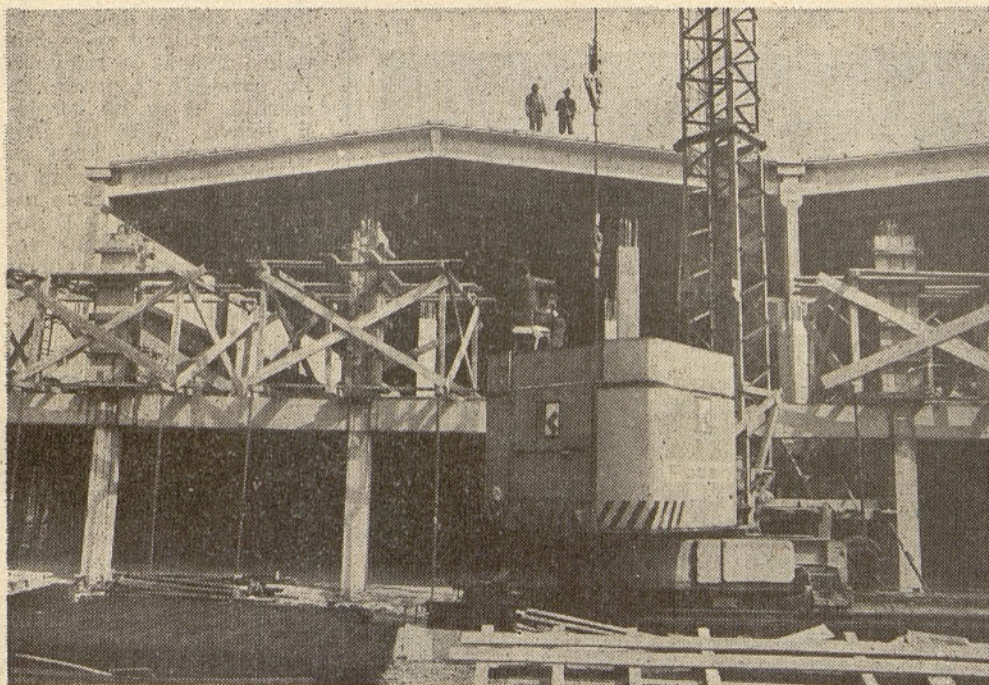
Poglavje o javnosti dela in evidenci podatkov vsebuje določila s katerimi udeleženci samoupravnega sporazuma zagotavljajo javnost dela za sprejemanje odločitev in uporabi sredstev.

V kratkem sestavku obrazložitve so povzete temeljne značilnosti predlaganih aktov. Vse je bilo povzeto iz stališč javne razprave. Zajeti so v pogledi in interesi izraženi v razpravi v republiki, seveda pa ni bilo mogoče vseh in v celoti uveljaviti.

Predlog družbenega dogovora in samoupravni sporazum je natiskan v »MLADINI« z dne, 5. 4. 1979. DPO kot nosilci razprav v OZD pa še posebej sindikati morajo poskrbeti za določeno gradivo za razpravo na zborih delavcev. Razprave morajo biti končane do 31. 5. 1979. Predlogi in stališča pa podana v obliki pismenih amandmajev skupni komisiji podpisnic samoupravnega sporazuma v občini, ki bo predloge in stališča zbrala, o njih razpravljala ter podala predlog, v kolikor je v skladu s težnjo po usklajenih in napredni kadrovske politiki v OZD in občini, skupni komisiji podpisnic samoupravnega sporazuma na ravni republike.

Ivo Tušek

gradnja nove livarne

Zasedanja zbora združenega dela SO Ptuj

V četrtek, dne 5. aprila je bila sklicana 12. redna seja zbora združenega dela Skupščine občine Ptuj na kateri so delegati razpravljali o naslednjih točkah dnevnega reda:

- poročilo o delu družsamoupravljanja Ptuj v letu 1978,
- poročilo o delu sodišča združenega dela v Mariboru za leto 1977/1978,
- predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji,
- predlog družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske graditve v SR Sloveniji,
- poročilo komisije Skupščine občine Ptuj za ugotovitev stanja v TOZD Petovia Ptuj,
- predlog začasne ukrepe v TOZD Živilska industrija Petovia Ptuj,
- predlog odloka o začasnih ukrepih družbenega varstva v TOZD Živilska industrija Petovia Ptuj,
- predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov v občini Ptuj,
- predlog odloka o dopolnitvah odloka o odpravi izven proračunskih sredstev občine Ptuj,
- osnutek odloka o dopolnitvah odloka o družbeni skrbi za udeležence NOV in drugih vojn ter za njihove družinske člane,
- osnutek odloka o ustanovitvi, organizaciji in nalogah občinskega centra za obveščanje in alarmiranje,
- predlog sklepa za izzem zemljišč iz javnega dobra,

- volitve in imenovanja,
- delegatska vprašanja.

Iz dnevnega reda je razvidna široka paleta aktualnih vprašanj, ki pridejo na obravnavo pred delegata zbora združenega dela.

Nekatera vprašanja so aktualna tudi za našo delovno organizacijo za našega samoupravljalca, zato se bomo podrobneje seznanili z vsebino.

Poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja Ptuj v letu 1978

Dejavnost družbenega pravobranilca samouprav-

ljanja, je spremljanje samoupravnih odnosov in družbenih pojavov, ki so pomembni za uresničevanje družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine. Zato uporablja oblike posredovanj, opozoril, pobud, predlogov, tudi sklicevanje sej samoupravnih organov, sproža postopke in uporablja druga pravna sredstva pred sodišči združenega dela ter rednimi sodišči v okviru zakonskih pristojnosti.

Z zakonom o združenem delu so se pristojnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja še razširile, saj med drugim pričena spore pred sodiščem združenega dela za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov TOZD z drugimi samoupravnimi

Navedene so le osnovne naloge in pristojnosti, ki jih določa Zakon o družbenem pravobranilcu samoupravljanja, Zakon o združenem delu ter drugi zakoni in predpisi. S 1. januarjem 1978 je prevzel dolžnost družbenega pravobranilca samoupravljanja občine Ptuj Franc Teičkovič, dipl. sociolog, ki pa je sprejel to nalogo tudi za občino Ormož z mesecem julijem 1978.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja Ptuj je v letu 1978 obravnaval skupno 390 zadev.

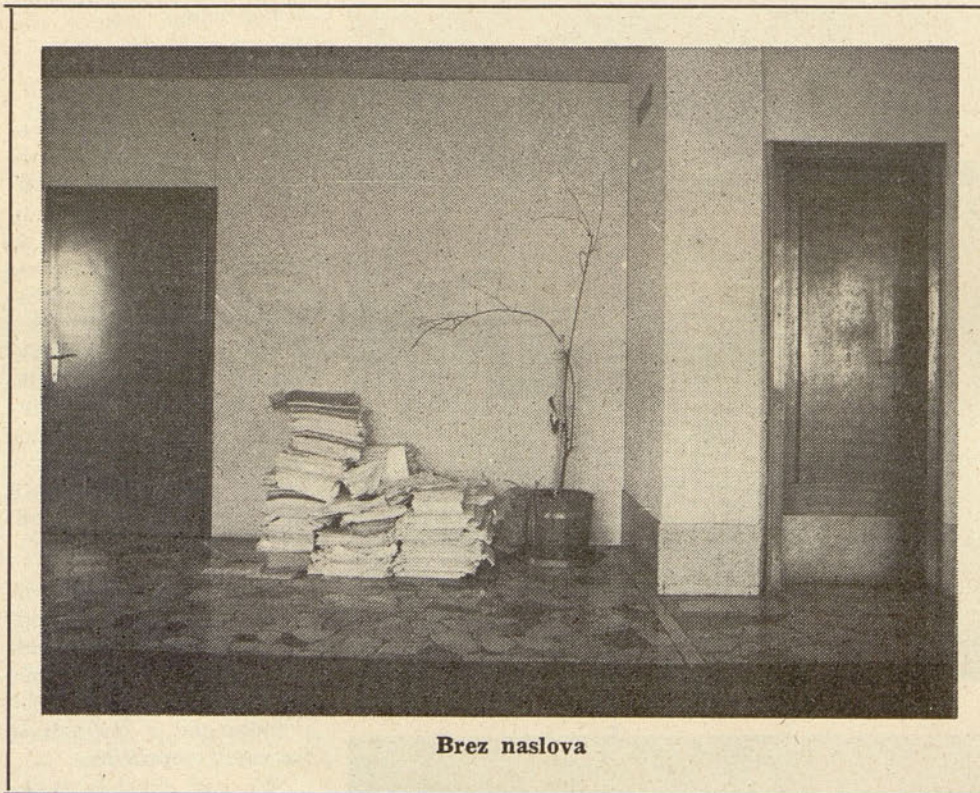
Struktura obravnavanih zadev:

1. Pravice delavcev do samoupravnega organiziranja 71 zadev

9. Drugo 21 zadev

Predlagatelji navedenih zadev:

1. Družbeni pravobranilec samoupravljanja 20 zadev
2. Organi samoupravne delavske kontrole 4 zadeve
3. Organi organizacij združenega dela 57 zadev
4. Skupina delavcev 18 zadev
5. Delavci — posamezniki 207 zadev
6. Organi samouprav. interesnih skupnosti 2 zadevi

Brez naslova

splošnimi akti v TOZD oziroma delovni organizaciji; podaja zahteve za uvedbe postopkov zaradi kršitve delovnih obveznosti, vlaga zahteve za vrnitev stvari, ki so bile družbena sredstva, vlaga odškodninske tožbe po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti, daje pobude za organiziranje temeljnih organizacij, daje pobude za razporeditev sredstev med temeljnimi organizacijami, začenja postopke pred sodiščem združenega dela zoper sklepe o imenovanju individualnega poslovodnega organa, daje pobude za začetek postopka za razrešitev poslovodnega organa temeljne organizacije.

2. Pridobivanje in delitev dohodka 2 zadevi
3. Delitev osebnih dohodkov 54 zadev
4. Uporaba in delitev sredstev skupne porabe 2 zadevi
5. Stanovanjska razmerja 23 zadev
6. Pravica do svobodne menjave dela 1 zadeva
7. Delovna razmerja 205 zadev
8. Kršitev družbene lastnine 11 zadev

7. Organi družbenopolitičnih skupnosti 3 zadeve
8. Sodišče združenega dela 74 zadev
9. Organi krajevne skupnosti 2 zadevi
10. Družbenopolitične organizacije 1 zadeva
11. Anonimno 2 zadevi

Kot vidimo je med predlagatelji zadev čedalje več delavcev, kar je nedvomno pozitivno. Toda kljub temu nakazuje ta podatek tudi na drugačno

zaključevanje. Predvsem to, da znotraj organizacij združenega dela organi, ki so za te odnose odgovorni niso vedno dovolj pozorni do problemov in jih sproti ne rešujejo. Zlasti bi morali angažirati samoupravno delavsko kontrolo v temeljnih organizacijah. Tudi usposabljanje delavske kontrole za njeno funkcijo bi morali prevzeti še sindikat.

Med predlagatelji je tudi še vedno premalo predstavnikov samoupravnih organov, poslovnih organov ali ustreznih strokovnih služb. Niso redki slučaj, ko delavci, ki se obrnejo na družbenega pravobranilca samoupravljanja želijo ostati v anonimnosti. Torej je sklepati, da v organizacijah združenega dela še marsikje ne želijo, da bi se »negativnosti« prenašale izven. Razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke sloni na izdelanih in sprejetih osnovah in merilih, ki so jih sprejeli delavci. Toda pri merilih za nagrajevanje po vloženem delu — živem in minulem, pa še vedno niso v marsikateri OZD dosegli najoptimalnejših rešitev. Metode nagrajevanja po delu je nujno dopolnjevati.

Pri delovnih razmerjih pa se kažeta dva pojava — da v aktih niso vsa vprašanja vključena in podobno obdelana ter prihaja do različnih tolmačenj, po drugem pa so akti sicer bili sprejeti pa se kaže neinformiranost delavcev ali nepoznavanje določil teh aktov. Zato je nujno posvetiti več skrbi splošno — kadrovskim službam, ki bodo strokovno in družbenopolitično usposobljene za pripravo aktov in tudi za usposabljanje delavcev.

Iz poročila o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja je razvidno, da je kljub začetku opravljanja funkcije v občini Ormož in Ptuj, ta funkcija bila sprejeta pri vseh družbenopolitičnih dejavnikih, skupščinah in pri delavcih. Razvilo se je vrsto aktivnosti z osnovnim namenom — varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine.

Poročilo o delu sodišča združenega dela v Mariboru

Sodišče združenega dela v Mariboru obsega območje devetih občin, kjer je po nepopolnih podatkih v gospodarstvu in ne-

(Nadaljevanje na 13. str.)

Zasedanja zbora združenega dela SO Ptuj

(Nadaljevanje z 12. str.)

gospodarstvu zaposlenih okoli 129.000 delavcev v 78 delovnih organizacijah s 399 TOZD in 403. evidentiranih delovnimi organizacijami.

Iz statističnih podatkov izhaja, da je v letu 1978 bilo 610 spornih zadev, od tega je bilo rešenih 589 spornih zadev.

Iz obravnavanih spornih zadev je mogoče zaključiti, da si je sodišče združenega dela na področju družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov ustvarilo in utrdilo ustrezen položaj za uresničevanje svoje družbene vloge. Delovni ljudje in občani se z zaupanjem obračajo nanj s svojimi vsakodnevnimi problemi iz samoupravnega področja. Pretežna večina udeležencev izraža svoj pozitiven odnos do nove institucije s takojšnjim dostavljanjem gradiva in samoupravnih splošnih aktov ter z udeleževanjem na ustnih obravnavah.

Le izjemni so primeri, ko udeleženci, predvsem organizacije združenega dela, pravočasno ne dostavijo sodišču združenega dela podatkov in obvestil, ki so potrebna za postopek ali pa ne predložijo samoupravnih splošnih aktov. Razumljivo je, da bo v takih izjemnih primerih moralo sodišče združenega dela ukrepati v skladu s pooblastili iz zakona o združenem delu tako zoper organizacijo združenega dela kot tudi zoper individualnega poslovnega organa oz. predsednika kolegijskega poslovnega organa. Pri obravnavanju spornih zadev je očitno še vse preveč prisotna pravdarska miselnost, ki naj bi bila tuja samoupravnemu urejanju medsebojnih odnosov.

Nemalokrat nastane vtis, da obstaja sporno razmerje med delavci in zastopnikom temeljne organizacije, ne pa med delavcem in ostalimi delavci v temeljni organizaciji. Tako se je že zgodilo, da je individualni poslovodni organ, ki je predstavljal in zastopal temeljno organizacijo v sporu zaradi izbire kandidata, med potekom ustne obravnave govoril v svojem imenu, da se je on odločil za izbrane kandidata, pri tem pa popolnoma pozabljal na pristojni samoupravni organ.

Končno je povedano še v poročilu, da je potrebno povdariti, da skorajda ni primera, da udeleženci

ne bi spoštovali pravno-močnih odločitev združenega dela in poskrbeli za njihovo izvršitev.

Stanje v TOZD Živilska industrija »Petovia« Ptuj

TOZD Petovia že nekaj let posluje z izgubo. Kljub sanacijskemu programu, ki je bil sprejet v letu 1977, sanacija ni bila zaključena 31. 12. 1978.

Na koncu leta 1978 se je pokazalo, da se investicija — izgradnja objektov prenaša na konec leta 1979, da organizacija dela ni izpeljana, organi v TOZD ne delajo v skladu s pričakovanji, odnosi med delavci v TOZD pa so napeti. Zato so organi v TOZD in delovni organizaciji dali pobudo

samoupravna delavska kontrola niso reševale v skladu z njimi ali pa je prihajalo na samoupravnih organih do preglasovanj, ki niso v skladu z varstvom družbene imovine in tako tudi ne s sprejetimi akti in sanacijskim programom. Pri delu organov v TOZD, komisija ugotavlja, da se le-ti niso znali dela pravilno lotiti in da samoupravnih aktov in njihovih določil niso poznali vsi delavci in tudi ne vsi odgovorni delavci organov. Zato tudi sklepi niso bili sprejeti vedno v smereh, ki bi zagotavljali uspešnejše poslovanje. Delavci pravtako niso bili stimulirani za delo — za odnos do dela, saj je imelo v letu 1978 22 delavcev osebni dohodek pod 3.000 din. Ob zaključnem računu za 1. 1978 je izkazana izguba

DO KK Ptuj ni opravil svoje akcijske naloge — sprejeti sklepi niso bili operativnega značaja in tako niso dosti pripomogli k hitrejšemu odvijanju nalog po zastavljenem sanacijskem programu.

Glede dobave surovin za nadaljno proizvodnjo (zelje, kumarice, feferoni, rdeča pesa) v sanacijskem programu ni izdelan konkreten načrt, niti ni bil izdelan pozneje niso izdelane kooperacijske pogodbe za daljše časovno obdobje.

Delegacija zbora združenega dela ni seznanila zbor Skupščine občine Ptuj ali druge organe družbenopolitičnih skupnosti o stanju v Petoviji po sanaciji, zaradi nepoučenosti pa ni delovala tako kot ima to v samouprav-

ni in delavska zavest, kar je posledica premajhnega družbenopolitičnega izobraževanja, kakor tudi strokovnega izobraževanja.

Po analizi poročila je Izvršni svet SO Ptuj predlagal zboru združenega dela SO Ptuj Odlok o začasnih ukrepih družbenega varstva v KK Ptuj — TOZD Živilska industrija »Petovia« Ptuj s katerim:

1. Razpušča delavski svet, izvršilne organe ter samoupravno delavsko kontrolo, novi organi se izvolijo in imenujejo do 30. 9. 1979.

2. Do 30. 9. 79 je omejeno uresničevanje naslednjih samoupravnih pravic delavcev:

— odločanje o pridobitvi in prenehanju lastnosti delavca v TOZD,

— razporejanje delavcev,

— odločanje o zadevah zaradi kršitev delovnih obveznosti in povrnitev škode,

— odločanje o zahtevah za varstvo pravic delavcev,

— odločanje o delu preko polnega delovnega časa,

— odločanje o delitvi sredstev za osebni dohodek in skupno porabo,

— odločanje o razpolaganju s sredstvi za delo in poslovanje TOZD,

— odločanje o izločitvi oz. odpisu dajanju osnovnih sredstev v uporabo,

— določanje ukrepov za izvajanje poslovne politike in plan TOZD.

3. Skupščina imenuje začasni organ v sestavi:

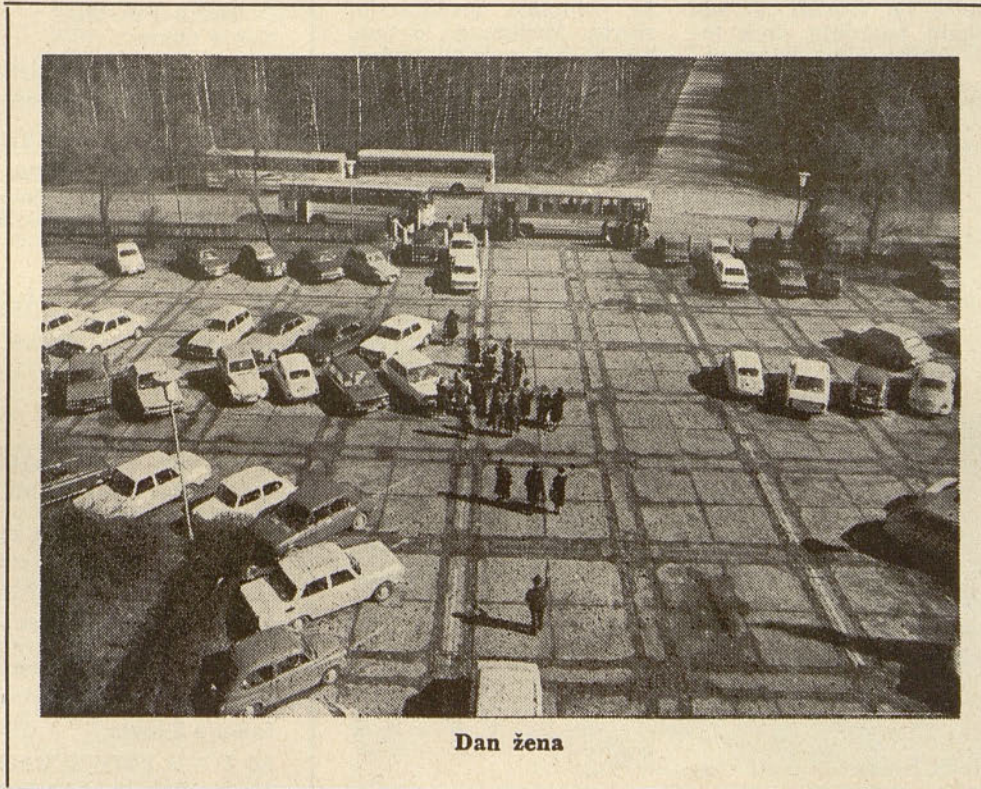
— za predsednika Ivana GERJOVIČA, dipl. oec.

— za namestnika Antona JANEŽIČA, pravnik

— za člane Zvonko KNEŽEVIČ, Franca KODRIČA, Anđelko PRESEČKI in Jurija ŠTALCERA.

Začasni organ prevzame do 30. 9. 79 funkcije delavskega sveta, izvršilni organov, samoupravne delavske kontrole in poslovodnega organa. Začasni organ je dolžan zagotoviti odpravo motenj (v samoupravnih odnosih), zaščito družbenih interesov in razpolaganje z družbenimi sredstvi v skladu z njihovo naravo in namenom.

J. F.

Dan žena

skupščini občine Ptuj, da sprejmečasne ukrepe družbenega varstva, kar je Izvršni svet SO Ptuj podprl. Skupščina je na zadnji seji imenovala posebno komisijo za ugotovitev dejanskega stanja in izdala poročilo in zaključek.

Iz poročila je razvidno, da so določila statuta dalje dejanske možnosti za nemoteno delo in poslovanje organov upravljanja, zlasti tudi ugotavljanje uspešnosti poslovanja in odkrivanja odgovornosti delavcev za nevestno upravljanje in razpolaganje z družbenimi premoženji. Kljub statutarnim možnostim pa se nepravilnosti, ki jih je ugotovila

2,909.000 din. V TOZD niso v celoti izpeljali dogovorjene kadrovske politike, niti za nezasedena delovna mesta niti za delovna mesta v proizvodnji. Problem pri pridobivanju kadrov je neurejeno nagrajevanje delavcev na vodilnih delovnih mestih, ki imajo nižje osebne dohodke kot v ostalih TOZD Kmetijskega kombinata.

Komisija je nadalje ugotovila, da organizacija dela ni izpeljana niti v podrobnosti izdelave niti v sedanjih skoraj improvizirani proizvodnji, še manj za bodoče novo proizvodnjo. Sanacijski odbor, ki je bil ustanovljen šele v sredini leta 1978 in začel z delom na nivoju

nih aktih zapisano. Delegacija ni imela sestankov in se ni povezovala z delavci in delavskim svetom, zato v organih družbenopolitičnih skupnosti ni mogla pojasnjevati in zastopati svojih stališč.

Delo družbenopolitičnih organizacij v TOZD Petovia ni bilo zadovoljivo, čeprav je večina izvršnega odbora sindikata bila skupaj s člani ZK. Sprejetih je bilo mnogo pozitivnih sklepov, vendar se ti niso realizirali, zaradi tega pa so se medsebojni odnosi še bolj zaostrovali. Družbenopolitične organizacije ne ukrepajo, ker ne obvladajo politične situacije v samem TOZD-u. V TOZD-u vlada nizka sa-

Nekaj dobronamenskih besed o turistični ponudbi našega mesta

Naj takoj uvodoma za-
pišemo, da se je ptujsko
gostinsko-turistična po-
nudba v zadnjem času
resda precej izboljšala; ta-
ko glede ponudbe jedil in
pijač. Tudi gostinski lo-
kali so dobili, žal še ne
vsi, prijaznejšo podobo,
tako notranjo kot tudi zu-
nanjo (fasade), vsaj kar
se tiče lokalov v samem
mestu Ptuj medtem, ko
za podeželje tega žal še
ne moremo trditi. Tam
ti lahko ponudijo kvečje-
mu le pijačo, da o jedilih
sploh ne govorimo, vsaj
ne toplih.

Ko govorimo o gostin-
ski ponudbi, pa moramo
kljub temu, ne z name-
nom, da bi nekoga priza-
deli, ampak z namenom,
da bi gostinci svoje po-
manjkljivosti odpravili,
da bi predvsem imeli na
zalogi vsaj pijače, da bi
se kot temu pravimo, mal-
ce odprli, da ne bi gledali
samo na ozke interese. Naj
navedem primer: V ne-
kem boljšem lokalu smo
želeli dobiti excor rado, žal
je niso imeli. Hoteli smo
dobiti malo pivo 0,33 li-

tra, ki ga proizvaja pivo-
varna Union. Tudi tega
niso imeli. Želeli smo do-
biti hrenovke. Zopet je
natakarica prišla iz ku-
hinje ter dejala, da hre-
novk nimajo. Bila pa je
nedelja, ko so prav tako
gotovo lahko računali na
malce večji obisk kot si-
cer.

Bili smo malce razočar-
ani nad vsem tem in smo
poiskali upravnika, ki je
odgovoril približno tako-
le: »Mi nudimo gostom le
tiste pijače, ki jih proiz-
vaja KK Ptuj, katerega
TOZD smo. Sicer pa tudi
kje v Pomurju ne boste
mogli dobiti naših pro-
izvodov oziroma pijač...
»Komentar k temu sko-
rajda ni potreben a žal se
to pri nas res ne bi smelo
dogajati, da se gotove gos-
tinsko turistične organi-
zacije zaprejo za svoje oz-
ke zidove da nočejo kupo-
vati proizvodov drugih
proizvajalcev.

Tudi poslovanje nekega
lokala v središču Ptuja je
malce nenavadno. V tem
lokalu ponujajo sicer to-
plo hrano, neke vrste spe-

cialitete na žaru. Tu ima-
jo poleg točilnice večjo
sobo, ki je sicer lepo ure-
na, mize pogrnjene. Žal
pa v to sobo, pa čeprav je
prazna, ne sme nihče, če
ne naroči kaj za pod zob,
čeprav v njej ni niti ene-
ga samega gosta, točilni-
ca pa je polna ljudi.

Ali res ne bi bilo mogo-
če, da bi recimo tu ime-
li nekaj miz pripravljenih
tudi za goste, ki želijo tu
nekaj v miru in sede po-
piti? Mnogi bi tako le
radi prišli v ta lokal, če
bi jim vstop v posebno
sobo ne bil po neki kar
malce čudni logiki pre-
povedan.

Ko že ravno pišemo o
ptujskem gostinstvu, še
naj zapišemo, da je men-
da res že skrajni čas, da
bi v Ptuj res čimprej
pričeli z gradnjo hotela,
kajti kapacitete sedanjega
hotela so že zdavnaj pre-
mahnje, kar še posebej
velja ob ugotovitvi, da
imamo v Ptuj termalne
toplice, ki so si zadnji čas
že pridobile mednarodni
sloves. Mislim, da o tem,
kje bi naj zgradili bodoči

hotel, res ni potrebno
mного preišljevat. Ho-
tel je brez dvoma potreb-
no zgraditi tam, kjer se
zbira največ turistov, ki
bi radi tu preživeli do-
pust, vikend. To pa je
brez dvoma ob samih top-
licah, kajti samo voda, ki
je zdravilna, je prav go-
tovo premalo, če hočemo
v Ptuj privabiti čimveč
gostov, ki bodo tu ostali
tudi po nekaj dni. Ne sa-
mo poleti ampak tudi po-
zimi, v času, ko pravimo,

da je turistična sezona
mrtva, kajti kopanje v
zaprtem bazenu in v o-
grevani oziroma termalni
vodi je mogoče tudi po-
zimi. Pri tem naj spom-
nimo nekatere na to, da
recimo imajo ob morju
mnogi hoteli zaprte baze-
ne z ogrevano morskvo vo-
do ravno zato, da priva-
bijo stalne goste. Pri nas
pa je bazen, ni pa tujskih
sob.

Franjo Hovnik

Kadrovske vesti

DELAVCI, KI SO SE ZAPOSILILI V TGA KIDRIČEVO V MESECU MARCU 1979

V TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA
Franc Strelec

V TOZD PROMET
Sonja Obrar

V DS SKUPNIH SLUŽB
Janko Hertiš, Jasmina Frčec in Zdenka Rožman

V TOZD LIVARNA TRBOVLJE

Sonja Žnidaršič, Milka Oliverović, Rosa Popović,
Ajka Muratović, Sečo Zukić, Jože Bohorč, Franc
Koželj, Ivan Zakšek, Brigita Horvat in Radojka
Latinović

IZ JLA SO SE VRNILI

Ljubo Horvat iz TOZD predelava aluminija in
Samo Adamič iz TOZD vzdrževanje

DELAVCI, KI SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO V MESECU MARCU 1979

IZ TOZD TOVARNA GLINICE
Herman Prejac in Štefan Krapša

IZ TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA
Branko Intihar, Drago Jan, Drago Zupanc, Milan
Planinc, Friderik Kramberger, Čedomir Teodo-
rovič in Franc Strelec

IZ TOZD PREDELAVA ALUMINIJA
Stanko Korpar

IZ TOZD VZDRŽEVANJE
Martin Čeh, Francišek Vidovič, Milan Kores, Mar-
ko Korošec in Marjan Žargi

IZ TOZD PROMET
Andrej Gorjup

IZ DS SKUPNIH SLUŽB
Milan Vohar

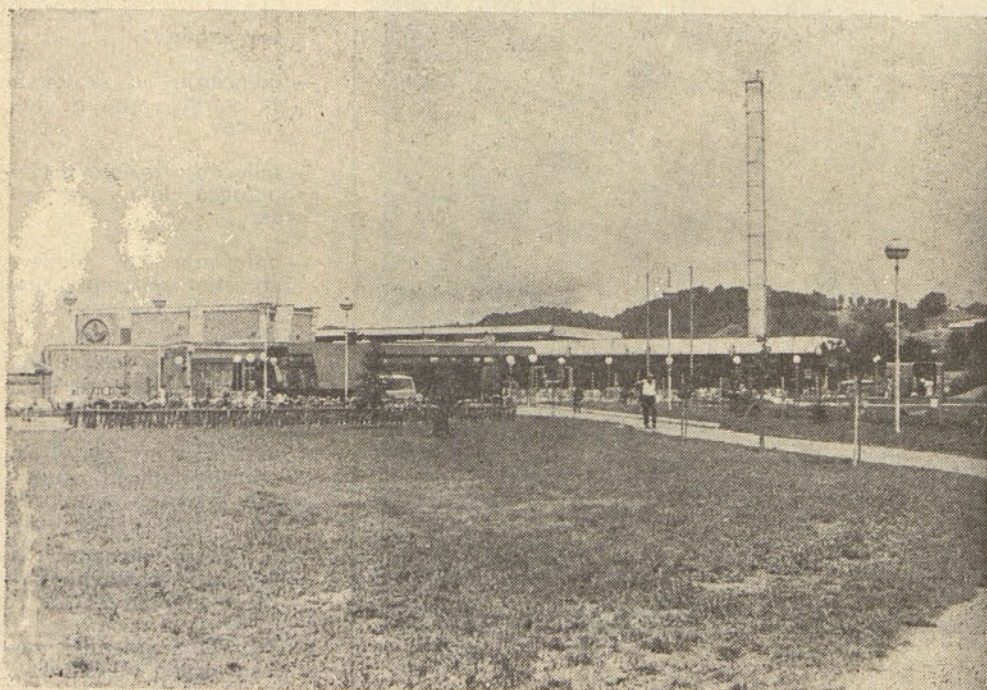
IZ TOZD LIVARNA TRBOVLJE
Ivan Dolanc in Zdenka Ambrož

UPOKOJENI

Franc Planinšek in Franc Rajh iz TOZD proiz-
vodnja aluminija
Alojz Jerenko, Stane Lampič in Marjan Trampuš
iz TOZD vzdrževanje
Franc Jurič in Cecilija Trstenjak iz TOZD kon-
trola kvalitete
Filip Topolovec iz DS skupnih služb

UMRLI

Ivan Veronek iz TOZD proizvodnja aluminija

Pogled na Ptujске toplice, kjer bi naj čimprej zgradili tudi hotel za stacionarni turizem.
Foto: Franjo Hovnik

ZANIMALO VAS BO

Ena najznamenitejših
ladij je ameriška letalo-
nosilka »ENTERPRISE«,
plavajoče mesto z nosil-
nostjo 85.350 ton, ki ima
prostora za 4.600 ljudi.
Posadka živi v 3612 »so-
bah« in ima svojo tele-
vizijsko postajo. Vgra-
jena jedrska elektrarna bi
lahko oskrbovala z elek-
trično energijo ves San
Francisco. Prebivalci te-
ga »mesta« imajo knjiž-
nico s 7.000 knjigami, svo-
je zdravnike, svojo bol-
nišnico, prostore za re-
kreacijo in razvedrilo.

Dnevno porabijo 11 ton
hrane. Na vzletnih stezah
stoji vedno po sedem es-
kadrilij, ki so vsak hip
pripravljene na vzlet. Le-
tala dosežejo dvojno hi-
trost zvoka in med vzleti
in pristanki oglašujoče po-
kajo in grmijo.

»Enterprise« je oprem-
ljena z osmimi jedrskimi
reaktore, ki delajo v parih
in imajo moč 284.000 KS.
Preden bi bile izčrpane
njene zaloge atomskega
goriva, bi lahko dvajset-

krat opravila pot okoli
zemlje. V njene rezervo-
arje lahko natočijo 12 mi-
lijonov litrov bencina in
olja. Računalniki lahko
shranijo milijon informacij,
radarskim zaslonom
pa ne ostane skrit noben
predmet v krogu 500 mor-
skih milj, pa naj se pre-
mika ali ne ZANIMIVO
KAJ NE?

Povzeto iz glasila »RUŠ-
KI DELAVEC«

Pripravil oče.

Stanovanjsko gospodarjenje v občini Ptuj

I. ORGANIZIRANJE — FINANSIRANJE

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj je pripravila gradivo za obravnavanje uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu občine Ptuj. Izvršni odbor te skupnosti je gradivo pripravil na osnovi opredelitve političnih izhodišč, ki ga je izdala Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije po pooblastilu skupne komisije pri CK ZKJ in Zvezi sindikatov Slovenije za gradnjo stanovanj za delavce. Za oblikovanje odnosov na tem področju so odločilno vplivali sklepi XI. kongresa ZKJ, sklepi VIII. kongresa ZKS, sklepi VII. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in Resolucija SR Slovenije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj je bila ustanovljena 1. 1975 s sklenitvijo Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj ter organizirana tako, da lahko delovni ljudje in občani v skladu z zakonom o stanovanjski skupnosti in ostalimi predpisi s področja stanovanjskega gospodarstva uresničujejo svoje in družbene interese v okviru samoupravnih enot za področje graditve stanovanj, za gospodarjenje s stanovanjskim skladom in za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu. Na osnovi statutarne sklepa o oblikovanju in volitvah delegacij sestavlja skupščino Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj:

— Zbor uporabnikov, v katerem je 35 delegatov KS in 40 delegatov organizacija združenega dela

— Zbor izvajalcev, v katerem je 17 delegatov OZD, ki kot izvajalci na določenem področju sodelujejo pri stanovanjski graditvi.

Osnovni del samoupravne baze predstavljajo hišni sveti in zbori stanovalcev pri KS. Ti, predvsem na področju gospodarjenja s stanovanjskimi hišami, niso v celoti ustrezno zaživel. Na področju ptujske občine deluje 41 hišnih svetov, od katerih pa ena četrtnina nima ustrezne materialne osnove za uspešno delovanje. V starem delu mesta Ptujja in na področju Haloz, so sredstva hišnih svetov, za tekoče vzdrževanje zaradi nizkih stanarin, mi-

nimalna; potrebe pa večje kot v novejših stanovanjskih soseskah, kjer ta sredstva ponekod ostajajo neizkoriščena, prelivanje sredstev pa ni možno.

Tako je v letu 1978 ostalo na računih tekočega vzdrževanja hišnih svetov 3.269.399,38 din. Hišnim svetom je dana možnost za medsebojno dogovarjanje o porabi sredstev za tekoče vzdrževanje, vendar do sedaj takih primerov ni bilo.

Hišni sveti v večini primerov uspešno rešujejo vsa vprašanja hišne samouprave:

— skrbijo za izvajanje odloka o hišnem redu in drugih aktih stanovanjske skupnosti

— skrbijo za varstvo okolja stanovanjskih hiš

— urejajo medsebojne odnose stanovalcev

— opravljajo vse naloge v zvezi z obratovanjem hiše.

Največji problemi pri njihovem delu se pojavljajo pri zagotavljanju oz. zbiranju sredstev za obratovalne stroške (centralna kurjava, odvoz smeti, vodarina, poraba el. energije).

Tu je čutiti, v sedanjih predpisih, premajhno pristojnost za izterjavo neporavnanih obveznosti stanovalcev do posameznikov.

Zbori stanovalcev v krajevnih skupnostih niso uspešno zaživel. Izjema je le krajevna skupnost Kidričevo, pri kateri pa že več let uspešno deluje zbor stanovalcev, ki obravnava stanovanjsko problematiko ter daje organom stanovanjske skupnosti predloge za reševanje perečih problemov v zvezi z gospodarjenjem s stanovanjskimi hišami v tej krajevni skupnosti.

Uveljavljanje delavcev kot nosilcev stanovanjske politike ter celovitega odločanja o delu dohodka, ki ga združujejo za stanovanjske namene, zahteva njihov odločilen vpliv pri snovanju stanovanjske politike. Iz določb zakona o združenem delu, zlasti pa iz zakona o stanovanjski skupnosti izhaja, da se v stanovanjski skupnosti združujejo vsa, za stanovanjsko gospodarstvo namenjena sredstva.

Delovni ljudje v združenem delu in občani, ki pri opravljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih oseb združujejo sredstva za stanovanjske namene v občini Ptuj, na osnovi Samoupravnega sporazuma o izločanju sredstev v sklade skupne porabe in namenskem združevanju

Zamenjava stekla

za obdobje od leta 1977 do 1980 v višini 6% od bruto osebnih dohodkov. Tako združena sredstva se zmanjšajo za sredstva, ki se namensko združijo na nivoju republike za gradnjo dijaških in študentskih domov v višini 0,345 procentov od izplačanih bruto osebnih dohodkov in 0,72% za finansiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena, ki služijo individualni rabi v stanovanjskih soseskah v okviru družbeno usmerjene stanovanjske izgradnje. Tako znašajo sredstva za stanovanjske namene na osnovi samoupravnega sporazuma v občini Ptuj 4,935% s tem, da je 45% tako združenih sredstev namenjenih za reševanje stanovanjskih potreb delavcev, ki združujejo delo pri udeležencih sporazuma (sredstva OZD in TOZD za stanovanjske namene), Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj pa nameni ostalih 55% združenih sredstev za:

— družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu (25%)

— za kreditiranje graditve in nakup stanovanj (25%)

— za investicijsko vzdrževanje stanovanjskega sklada (5%).

Sredstva za stanovanjske namene so še stanarina in najemnine za poslovne prostore, zbrana sredstva pa se uporabljajo v letu 1979:

32,78 % za amortizacijo
54,10 % za investicijsko vzdrževanje

5,90 % za tekoče vzdrževanje
7,22 % za stroške upravljanja.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj na osnovi Samoupravnega sporazuma o združitvi v Kreditno banko Maribor združuje vsa združena sredstva pri posebnem oddelku za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo pri poslovni enoti v Ptujju. Za opravljanje, razširjanje in pospeševanje stanovanjske dejavnosti se uporabljajo:

— namensko združena sredstva za stanovanjsko izgradnjo,

— del sredstev skupne porabe organizacij združenega dela in drugih družbenopravnih oseb, namenjen za stanovanjsko izgradnjo, depoziti in druga namenska sredstva združenega dela,

— namenske hranilne vloge občanov,

— del sredstev (10%) dinarskih vlgo na vpogled občanov, zbranih na območju, na katerem deluje samoupravna stanovanjska skupnost in druga sredstva, ki jih članice banke usmerjajo na stanovanjsko področje.

Zaradi nadaljnjega uveljavljanja družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in s tem povezanega spremenjenega načina združevanja sredstev za stanovanjske namene v prihodnjem planskem obdobju (po letu 1980), se bodo spremenili tudi viri in način združevanja sredstev

pri tem — dan pa bo večji povdarek združenemu delu kot odgovornemu subjektu načrtovanja zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb in interesov na področju stanovanjske izgradnje se bodo predvidoma uporabljali naslednji viri sredstev:

1. amortizacija
2. lastna sredstva občanov
3. združena sredstva iz čistega dohodka
4. končna sredstva.

II. EKONOMSKA STANARINA

Ekonomska stanarina je družbeno priznana cena za uporabo stanovanja, ki jo opredelijo stanovalci in drugi dejavniki v občini, upoštevajoč splošno raven cen in potreb za reprodukcijo v stanovanjskem gospodarstvu. Družbeni dogovor o prehodu na ekonomske stanarine na nivoju republike bo opredelil osnovne elemente in cilje, ki se želijo doseči, to je:

— večjo materialno osnovo za samoupravljanje,

— večji vpliv stanovalcev pri obnavljanju in vzdrževanju stanovanjskega sklada,

— bolj gospodarno vzdrževanje stanovanja in stanovanjskih hiš,

— večja sredstva za vzdrževanje in obnovo (amortizacija),

— bolj izenačene pogoje koriščenja družbenih in zasebnih stanovanj..

(Nadaljevanje na 16. str)

Stanovanjsko gospodarjenje v občini Ptuj

(Nadaljevanje s 15. str.)

Pri oceni časa prehoda na ekonomske stanarine se morajo upoštevati tudi drugi elementi, ki so značilni za občino, zlasti sedanjí nivo dosežene stanarine in realne osebne in družinske dohodke stanovalcev v družbenih stanovanjih.

V občini Ptuj je pripravljen predlog prehoda na ekonomske stanarine, dan je bil v javno razpravo — razpravo pa je zastala, saj doseđanji ni bila posredovana nobena pripomba in jo je potrebno z ustrežno aktivnostjo družbeno političnih organizacij v TOZD in krajevnih skupnostih poživiti.

Predlog je napravljen v večih variantah z ozirom na obdobje, do katerega je potrebno uvesti ekonomske stanarine — do 1982, 1983 in 1985 in z ozirom na način prehoda — linearno indegresivno zvišanje.

Metodologija in tehnika izračuna bazira na osnovi izhodišč za izračun ekonomskih stanarin, izračuna vrednosti točke za leto 1978 v občini Ptuj in izračunom vrednosti točke za l. 1982, 1983 in 1985.

Z uvedbo ekonomske stanarine se bo povečalo število upravičencev do

subvencioniranja od sedanjih manj kot 4% na cca 30% upravičencev; že sedaj je namreč precej več upravičencev, ki pa z ozirom na nizke stanarine ne zahtevajo subvencij ter plačujejo celotno stanarino.

Pri ocenjevanju petih predlaganih tabel je razvidno, da je najbolj ugoden prehod na ekonomske stanarine z letno linearno stopnjo zvišanja za 30% do leta 1983.

Komite občinske konference ZKS Ptuj je na razširjeni seji 14. 3. 1979 obravnaval uresničevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu občine Ptuj in obvezal vse OO ZKS v TOZD in KS ter ostalih skupnostih, da v mesecu aprilu obravnavajo gradivo in stališča na svojih sestankih. Prav tako so OOK v teh sredinah odgovorne, da se izvede v vseh TOZD in KS široka razprava o uresničevanju družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. Po tej razpravi bo občinska konferenca ZKS Ptuj zavzela dokončna stališča v zvezi s potrebnimi aktivnostmi za odpravo pomanjkljivosti na področju urejanja vprašanj stanovanjskega gospodarstva.

VM

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem svojim sodelavcem iz usmerjevalnice, ki so se v polnem številu udeležili tovariškega srečanja ob moji upokojitvi na mojem domu v Pletjerjah in mi ob tej priliki podarili dragoceno darilo.

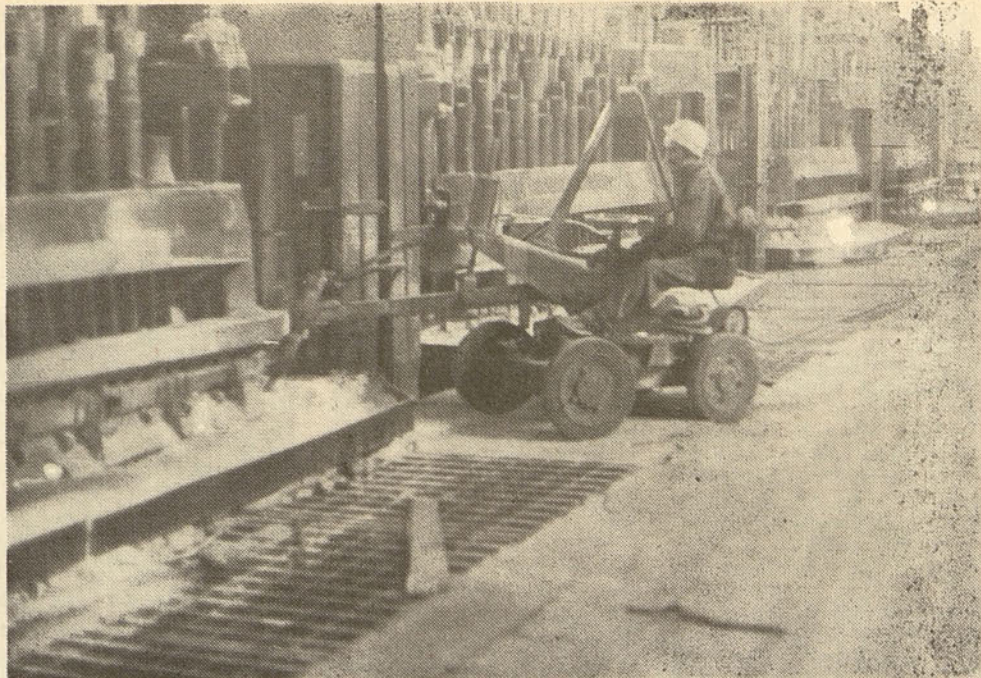
Hvala tudi tovarišem iz trafodelavnice in vsem ostalim za ude-

ležbo na tovariškem srečanju.

Še posebej se zahvaljujem sindikalni organizaciji TGA za darilo, ki me bo vedno spominjalo na to organizacijo, katere član sem bil tudi sam.

Vsem sodelavcem želim, da bi imeli tudi v bodoče še mnogo delovnih uspehov.

Franc Planinšek

Iz elektrolize B

NEZGODE

V MESECU MARCU 1979

	Na delu	Na poti	Skupaj
TOZD Proizvodnja aluminija	6	—	6
TOZD Predelava aluminija	2	—	2
TOZD Glinica	3	1	4
TOZD Vzdrževanje	2	—	2
TOZD Promet	1	—	1
Skupaj:	14	1	15

VZROKI:

- Stisnitev med predmet
- Stik s skrajnimi temperaturami
- Padec predmeta
- Padec osebe
- Udarec ob predmet
- Odrgrnine

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

1. Drago švagan mat. št. 5059 iz proizvodnje aluminija, se je poškodoval 7. marca. Poškodovani je pomagal prestaviti Al. ploščo, ki je ovirala prehod. Pri dviganju je plošča zdrsnila in mu stisnila kazalec in sredinec desne roke.

Vzrok: neprimeren način dela.

2. Ludvik Sitar mat. št. 4346 iz proizvodnje aluminija Hala A, se je poškodoval 3. marca. Pri odstranjevanju spoja na elektrolitski celici št. 126 se je popekel po desni roki.

Vzrok: neprimeren način dela.

3. Franc Mikolič mat. št. 4170 iz proizvodnje aluminija Hala A, se je poškodoval 13. marca. Na prehodu med elektrolitskima celicama 115-116 je na deski, ki pokriva jašek zdrsnil in si zvil levo nogo v gležnju.

Vzrok: nepravilno pokrita odprtina v podu.

4. Jožef Mesarič mat. št. 4755 iz proizvodnje aluminija Hala B, se je poškodoval 9. marca. Pri puljenju klina, na elektrolitski celici 824 je pri vstavljanju zadnjega klina, izpod anode bruhnil plamen zaradi izliva anodne mase v kopel. Ponesrečeni je v tem trenutku stal na anodi. Pri skoku iz peči ga je plamen opekel po obrazu.

(opekline I. in II. stopnje.)

5. Feliks Irgl mat. št. 4649 iz proizvodnje aluminija, se je poškodoval 29. marca. Pri prevozu odpadnega železa s samokolnico se mu je ta prevr-

nila pri čemer ga je ročaj udaril po piščali desne noge.

6. Stanislav Jevšenak mat. št. 4525 iz proizvodnje aluminija, se je poškodoval 28. marca. Pri ugašanju anodnega afekta na el. celici 334 si je poškodovani z prebijalcem skorje stisnil stopalo leve noge.

Vzrok: neurejen dostop do la.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

1. Jože Vučkovič, mat. št. 5043, iz predelave aluminija — prodajno skladišče, se je poškodoval 3. marca. Pri razlaganju hlebčkov (7) 120 x 800 na paleto, si je poškodoval palec desne roke.

Vzrok: neprimeren način dela.

2. Maks Černejšek mat. št. 4545, iz predelave aluminija, se je poškodoval 15. marca. Pri privezovanju odlitkov (7) 120 na livnem stroju C 3 mu je vpenjalna veriga stisnila prste desne roke.

Vzrok: neprimeren način dela

TOZD GLINICA

1. Ludvik Pergar mat. št. 862, iz glinice — beli del, se je poškodoval 29. marca. Nezgodna se je pripetila v TOZD glinica bela filtrirnica na filtru A-2. Pri odpiranju ventila za gosti lug (al. lug), mu je zdrsnilo zaradi česar je padel in si poškodoval palec in kazalec leve roke.

Vzrok: neprimeren način delovanja ventila.

2. Jože Frank mat. št. 509, iz glinice — kotlarna, se je poškodoval 27. marca. Pri vožnji iz dela je z mopedom navozil na kamen, ki ga ni opazil na cestišču, zaradi tega je padel. Ponesrečil se je v naselju v križišču pri odcepu na železniško postajo.

Pri padcu si je poškodoval levi komolec.

3. Anton Jazbec mat. št. 3945, iz glinice — tekoče vzdrževanje, se je poškodoval 5. marca. Nesreča se je pripetila v TOZD glinica v delavnici za tekoče vzdrževanje. Na delovni mizi sta bili naloženi jeklena plošča in jeklena rešetka ena nad drugo. Pri ročnem dvigovanju zgornje jeklene rešetke, je zraven potegnil še spodnjo jekleno rešetko, katera mu je padla na levo nogo. Ponesrečenec je otrpel poškodbo narta leve noge.

4. Anton Vrabl mat. št. 717, iz glinice rdeči del, se je poškodoval 29. marca. Nezgodna se je pripetila v TOZD glinica rdeči del. Imenovani je čistil silos za boksit nad jeklenim trakom. Pri spuščanju po lestvi v silus mu je spodrsnilo in si je poškodoval piščal na levi nogi.

TOZD VZDRŽEVANJE

1. Drago Acimovič mat. št. 4278 iz strojnega vzdrževanja, se je poškodoval 16. marca. Ponesrečenec je z dvigalom dvigal anodne kline na obdelovalni stroj (stružnica). Pri dviganju se je zrušil kup naloženih klinov in poškodoval oz. stisnil ponesrečencu levo nogo v gležnju.

2. Franc Anuš mat. št. 4661 iz gradbenega vzdrževanja, se je poškodoval 16. marca. Pri menjavi in klesanju podpornih stebrov za elektrolitsko celico št. 421 se je steber nagnil in mu stisnil mezinco leve roke.

Vzrok: neprimeren način dela.

TOZD PROMET

1. Bojan Levanič mat. št. 4745 iz prometa — transporta, se je poškodoval 8. marca. Ponesrečeni je nakladal higrat v vreče v glinico-beli del. Med delom si je odrgnil obe roki zaradi tega, ker ni uporabljal zaščitnih rokavic.

Pripravila: Frančka Haložan

Nosila sem šopek ob štafeti mladosti

Na sestanku odbora pionirskega odreda smo med drugim razpravljali tudi o ŠTAFETI MLADOSTI. Izbrati smo morali pionirja ali pionirko, ki bi nosila šopek ob sprejemu štafete mladosti. Predsednika PO Vanja Knez je predlagala več pionirjev, mi pa smo morali odločiti, kdo bo ta srečnež. Izbrali so mene.

Zelo sem bila presenečena, ko sem zaslišala, da sem izbrana. Pritekla sem iz šole in že pri vratih vprašala mamičo: »Ali veš za kaj so me predlagali na sestanku odbora pionirskega odreda?«

»Seveda ne!« je smeje govorila mami.

»Ob štafeti bom nosila šopek,« sem ponosno prikimala.

Popoldne sem šla k plavalni. Komaj sem čakala, da zaupam svoji prijateljici Tanji, kaj me je doletelo. Nekaj časa smo se o tem pogovarjali. Po treningu sem odšla domov. Nenehno sem mislila le na to.

Napočil je ponedeljek, 26. marec. Zjutraj sem že zgodaj vstala, ker sem morala biti pred šolo že ob 7. uri. Pred šolo je bilo veselo. Vsi vprek smo si zavezovali pionirske rutke. Lepo je bilo videti na naših glavah pionirske čepice. Odšli smo na prostor, kjer smo čakali nosilce štafete mladosti. Pridružila sem se skupini, ki je bila pripravljena, da sprejme štafeto. Obličena sem bila v belo bluzo, tako ponosno še nisem no-

sila pionirske rutke in kapice kot ta dan. Kmalu smo zagledali policijski avto, za njim pa pionirja, ki je nosil ŠTAFETO MLADOSTI. Iz njegovih rok jo je sprejel delavec iz Mehanike Trbovlje. S šopkom v roki sem se priključila skupini spremljevalcem. Tekli smo zelo počasi proti STT, kjer smo predali štafeto in šopke drugim nosilcem. Počasi sem se vračala proti šoli. Bila sem hvaležna svojim tovarišem, ki so me izbrali.

Dobro vem, da tega ne bom kmalu pozabila.

Irena Gorjup, 4. a
PE Alojz Hohkraud, osn. šola Trbovlje

PROGRAM KURIRČKOVE POŠTE 1979 V OBČINI TRBOVLJE

Vsebina KURIRČKOVE POŠTE je posvečena:
— 87-rojstnemu dnevu maršala TITA
— 60. obletnici SKOJ-a
— pripravi pionirjev na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito.

Občina Trbovlje je letos vključena v KOROŠKO progno. Kurirčkova pošta je krenila na pot 17. marca ob 10. uri iz Raven na Koroškem.

Pri organizaciji KURIRČKOVE pošte v občini Trbovlje sodelujejo: svet za delo s pionirji pri ZPM Trbovlje, obč. odbor ZRB NOV, obč. odbor ZRVS, OK ZSMS, obč. štab za teritorialno obrambo, taborniki »Črna diamanta«, KS Čeče, KS Klek, KS Dobovec, SKD in OK SZDL.

Trboveljski pionirji-kurirji so sprejeli Kurirčkovo pošto iz rok hrastniških kurirjev 23. aprila ob 10. uri v Čečah pri spomeniku padlim borcem 3. VDV brigade. Kulturni program so pripravili pionirji PO Ivan Cankar, zbranim pionirjem pa je spregovoril predstavnik KS Čeče.

120 pionirjev-kurirjev je prenašalo Kurirčkovo pošto po poteh borcev REVIRSKE ČETE. Med potjo so obiskali vsa pomembna spominska obeležja, ki so povezana z bojem in žrtvami revirskih borcev.

V noči od ponedeljka na torek je kurirčkova pošta prenočila v domu revirskih in savinjskih borcev na Vrheh pod skrbnim varstvom kurirjev, borcev, pripadnikov TO ter mentorja ZP.

Kurirje so na vsej poti varovali pripadniki TO in taborniki.

Glavni smoter sodelovanja enote teritorialne obrambe je vzgajati pionirje v iznajdljivosti, vztrajnosti, pogumu, uspešnem premagovanju ovir, tovarištvu in vestnem izpolnjevanju nalog — vzgajati v smislu priprav na SLO in DS.

Največja manifestacija trboveljskih pionirjev je bil svečan sprejem Kurirčkove pošte, v torek, 24. aprila ob 16.30 uri na igrišču TVD Partizan. Sprejema so se udeležili, poleg pionirjev in mladincev osnovne šole, še predstavniki družbeno-političnih organizacij in občani Trbovelj. Kulturni program so pripravili pionirji PO »Tončke Čeč« ter člani glasbene šole. Sodelovala je tudi delavska godba na pihala, taborniki (postavili so šotore, prikazali svoje večšine ter pripravili taborni ogenj) in predstavniki ZSM. Na mitingu so bili objavljeni rezultati nagradnega natečaja in podeljene nagrade pionirjem za najuspešnejše literarne prispevke.

Po programu so pionirji in gostje dobili partizanski golaž. Za veselo razpoloženje ob tabornem ognju so poskrbeli člani ZSM in harmonikarji.

25. aprila so kurirčkovo pošto prenašali tudi pionirji na območju KS Dobovec. To je bilo letos prvič. Kurirčkovo pošto smo povezali z obrambnim dnevom podružnične šole Dobovec. Nato pa so jo varno shranili v prostorih osnovne šole Trbovlje.

Trboveljski pionirji-kurirji bodo izročili KURIRČKOVO POŠTO zagorskim kurirjem 3. maja ob 10. uri na Čebinah — mestu ustanovnega kongresa KPS. Na ta dan bo enota teritorialne obrambe pripravila kratko vojaško vajo. Kulturni program na Čebinah bodo izvajali pionirji PO Alojz Hohkraud. Zbranim pionirjem bo spregovoril tudi narodni heroj Anton Vratinar — Antonesko.

V dneh, ko bodo pionirji prenašali kurirčkovo pošto po poteh revirskih borcev, bomo organizirali še druge dejavnosti:

— na vseh pedagoških enotah osnovne šole bodo pripravljene razstave orožja in organizirani razgovori s predstavniki ZRVS,
— pionirji bodo sami izdelali plakate in jih izobesili na vidna mesta,

— učenci višje stopnje bodo pod vodstvom likovnih pedagogov izvedli EX TEMPORE — slikanje v naravi na temo MOJ DOMAČI KRAJ. Slike so tudi razstavili pred muzejem revolucije v dneh 24. in 25. aprila, 26. aprila je bilo odkritje spominske plošče na PE Alojz Hohkraud v počastitev 60. obletnice prve marksistične šole za delavske voditelje iz Trbovelj in Hrastnika. Milena Zidar

PETELIN IN PUTKA

Petelin zakikirika, ki-ki-ri-ki, ene putke ni!

Šteje, šteje, ne prešteje, vedno ena manjka.

Kam se skrila, kam je šla, ta bela putkica? Ko, — ko, — ko, — vprašaj jo!

Pišek Marija 6. b razred
OŠ »Borik Kidrič«
KIDRIČEVO

PRIDNI 6 B

Pridni 6. B marljivo se uči, tovarišica jih pa hvali, kako so dobri vsi.

Ko zazvoni, 6. B v razred odhiti, da se pripravi za pouk, ki je potreben za naš uk.

Tako potekajo ure, pa tudi dnevi, saj kmalu bodo v gimnazije odšli, in se naučili novih, zanimivejših stvari!

Klara Kmetec 6. B razred
OŠ KIDRIČEVO

DOPIŠUJTE

V

„ALUMINIJ“

Dan varčevanja

31. oktober je svetovni dan varčevanja. Varčujemo vsi in povsod. Varčujemo z obleko, obutvijo in s hrano. Mi učenci varčujemo s šolskimi potrebščinami, delavci v tovarnah s stroji, orodji in materialom — pač vsak po svoji dolžnosti in vlogi.

Pionirji naše šole pa lahko svoj denar vlagamo v pionirsko hranilnico, ki jo imamo v naši šoli in posluje vsak ponedeljek in četrtek!

Mojca Draškovič 3. b O. š. »Boris Kidrič«
KIDRIČEVO

Prvi zvončki

Nekega lepega dne sem šla na sprehod. Ko sem se tako lepo sprehajala sem na jasi zagledala zvončke. Zelo sem se razveselila. Nabrala sem jih cel šopek ter stekla domov. Nekaj časa sem jih gledala in občudovala, potem pa sem jih dala v stekleno vazo na mizi v moji sobi. Sedla sem na stol poleg njih in jih gledala in gledala. Takrat pa sem se naenkrat spomnila na pomlad in bila zelo vesela, ker so zvončki bili resnični znanilec prihoda toliko pričakovane pomladi!

Vesna Emeršič 4. b razred OŠ »Boris Kidrič«
KIDRIČEVO

PTICE, KAM HITITE?

(Opazovalni spis)

Hitro, kakor veter je prišla k nam jesen. Listi so dobili lepo, rumeno barvo. Po drevesih se nič več ne sliši (lepo) prijetno petje ptic, narava je pusta in gola.

Zjutraj me ne zbudi več toplo sonce, temveč budilka.

Ko gledam v bel plašč zavito meglo, zaslišim jato ptic in se sprašujem: »Ptice, kam hitite? Ali nas zapuščate?« Kaj bo, ko bo zapadel prvi sneg in bodo lepe bele snežinke tiho padale na zemljo? Bodo ptice, ki niso odletele v južne kraje, še imele toplja

gnezda, morda pa jih bo zeblo vso zimo? Nekateri jih bodo vzeli v stanovanje in jih hranili. Tudi druge gozdne živali bo zeblo! Bodo tudi te imele toplja in mehka ležišča?«

Tako razmišljam vso pot do šole!

Jesene bo odšla, prišla bo zima in potem spet pomlad.

Takrat se bodo ptice vrnile:

»PRIDITE PTICE, ČAKALI VAS BOMO!«

Tatjana Intihar 6 c
razred
OŠ »BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

DISCIPLINSKI UKREPI

V smislu 34. člena samoupravnih sporazumov in odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD objavljamo naslednje ukrepe:

1. Mikolič Franc, mat. št. 4170, roj. 16. 6. 1953, stan. Jelovice št. 50, p. Majšperk, zaposlen na delih in nalogah, posluževanja anod v elektrolizi A TOZD proizvodnja aluminija, ukrep mu še ni bil izrečen, je kriv, da je dne 15. 6. 1978 okrog 11. ure zapustil delovno mesto in verjetno odšel domov, s tem je hujske kršil delovno obveznost po točki 1 (nevestno in nepravčasno ter nemarno opravljanje oz. izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti) 11. člena, v zvezi s členom 6, točke 4 (obveznost delavca v združenem delu je, da prihaja ter odhaja z dela ob določenem času) samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obvez-

nosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja in mu komisija na podlagi 9. člena tč. 2 izreče ukrep — javni opomin.

2. Zidar Marjan, mat. št. 4127, roj. 5. 5. 1952, stan. Bresnica št. 54, zaposlen v TOZD proizvodnja aluminija na delu oz. opravlilu posluževanja anod v elektrolizi A, ukrep mu je že bil izrečen, je kriv, ker je dne 15. 6. 1978 ob 11. uri nepravčasno zapustil delovno mesto in verjetno odšel domov, 16. 6. 1978 nepravčasno izostal z dela, 19. 6. 1978 nepravčasno izostal z dela, ter s tem hujske kršil delovno obveznost po točki 1 (nevestno, nepravčasno in nemarno izpolnjevanje delovnih ter drugih obveznosti) 11. člena v zvezi s členom 6, točka 4 (obveznost delavca v združenem delu je, da prihaja na delo in odhaja z dela ob določenem času), samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja aluminija in mu komisija na podlagi že omenjenega sporazuma izreče ukrep — čl. 9, tč. 3 — Začasna razporeditev delavca na druga dela oz. naloge — Štev. 231-31-04 čiščenje plinovodnih naprav za dobo dveh mesecev.

3. Bezjak Janez, mat. št. 3018, roj. 5. 1. 1939, stan. Draženci Štev. 64, pošta Hajdina, zaposlen na delovnih nalogah oz. opravlilih posluževanja anod v elektrolizi A TOZD proizvodnja aluminija, je kriv, da je dne 15. 6. 1978 okrog 11,30. ure zapustil delovno mesto in verjetno odšel domov, s tem je hujske kršil delovno obveznost po točki 1 (nevestno in nepravčasno ter nemarno opravljanje oz. izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti) 11. člena, v zvezi s členom 6, točka 4 (obveznosti delavca v združenem delu je, da prihaja ter odhaja z dela ob določenem času) samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja aluminija in mu komisija na podlagi 9. člena tč. 2 izreče ukrep — javni opomin.

4. Majcen Franc, mat. št. 4440, roj. 4. 1. 1954, stan. Bresnica 28, zaposlen na delih oz. opravlilih posluževanja anod v elektrolizi A TOZD proizvodnja aluminija, ukrep mu še ni bil izrečen, je kriv, da je dne 15. 6. 1978 ob 11. uri zapustil delovno mesto in verjetno odšel domov, 16. 6. 1978 nepravčasno izostal z dela, 19. 6. 1978 nepravčasno izostal z dela, ter s tem hujske kršil delovno obveznost po točki 1 (nevestno, nepravčasno in nemarno izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti) 11. člena, v zvezi s členom 6, točka 4 (obveznost delavca v združenem delu je, da prihaja na delo ter odhaja z dela ob določenem času) samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja aluminija in mu komisija na podlagi že omenjenega sporazuma čl. 9, tč. 2 izreče ukrep — javni opomin.

5. Tov. Prešiček Marjan, mat. št. roj. 8. 12. 1949, stan. Apače št. 150, zaposlen na de-

lih oz. opravlilih »pomoč pri posluž. el. celic v elektrolizi A TOZD proizvodnja aluminija, ukrep mu je že bil izrečen, je kriv, ker je 15. 6. 1978 okrog 11,30. ure nepravčasno zapustil delovno organizacijo in verjetno odšel domov, 23. 6. 1978 nepravčasno izostal z dela, 3. 7. 1978 nepravčasno izostal 8 ur z dela, 10. 7. 1978 nepravčasno izostal 6 ur z dela, 5. 8. 1978 nepravčasno izostal 8 ur z dela, 14. 8. 1978 nepravčasno izostal z dela 1 uro, ter s tem hujske kršil delovno obveznost po točki 1 (nevestno in nepravčasno in nemarno opravljanje oz. izpolnjevanje delovnih ter drugih obveznosti) 11. člena, v zvezi s členom 6, točka 4 (obveznost delavca v združenem delu je, da prihaja na delo ter odhaja z dela ob določenem času) in člena 6, tč. 5 (obveznost delavca v združenem delu je, da ne zapušta delovnega mesta med delovnim časom brez potrebe ter brez dovoljenja svojega nadrejenega) samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja aluminija in mu komisija na podlagi že omenjenega samoupravnega sporazuma, čl. 9, tč. 3 izreče ukrep — ZAČASNA RAZPREDITEV DELAVCA NA DRUGA DELA oz. naloge št. 211-11-05 pomožna dela pri posluž. el. celic za dobo šest mesecev.

6. Tov. Topolovec Ferdo, mat. št. 3700, roj. 9. 4. 1940, stan. Kungota št. 1, poročen in oče dveh otrok, opravlja dela oz. naloge vodenje in organiziranje del vzdrževanja visokih gradenj v grad. vzdrževanju, ukrep mu še ni bil izrečen, je kriv, da je od 22. 5. 1978 do 30. 5. 1978 opustil dolžan nadzor glede potreb in dejanske porabe cementa in je zaradi tega zmanjkalo najmanj 3 vreče cementa, kakor tudi, ker je naročil, da se namesto cementa odpelje infuzorijska zemlja, s tem hujske kršil delovno obveznost po tč. 1 11. člena v zvezi s členom 6, tč. 2 (obveznost delavca v združenem delu je, da vestno izpolnjuje naloge na delovnem mestu) samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD Vzdrževanje in mu komisija na podlagi že omenjenega samoupravnega sporazuma čl. 9, tč. 3 izreče ukrep začasna razporeditev delavca na druga dela in opravila za dobo enega meseca, k nalogam št. 531-11-01 Organiziranje in izvajanje del skupine za splošna gradbena dela.

7. Tov. Vidovič Anton, mat. št. 4454, roj. 13. 12. 1955, stan. Lovrenc na Dr. polju, samski in brez otrok, opravlja dela oz. naloge progovnega delavca v TOZD VZDRŽEVANJE, ukrep mu je že bil izrečen, je kriv, ker je dne 24. 7. 1978 nepravčasno izostal z dela, dne 22. 8. 1978 nepravčasno izostal z dela ter s tem hujske kršil delovno obveznost po 1. točki 11. člena samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD vzdrževanje in se mu na podlagi že cit. sporazuma čl. 11 tč. 3 izreče ukrep — Začasna razporeditev delavca za dobo dveh mesecev k nalogam in opravilom št. 531-22-02 čiščenje kanalizacije.

8. Tov. Petrovič Franc, mat. št. 4109, roj. 10. 2. 1941, stan. Kidričevo št. 2, poročen in oče dveh otrok v starosti od 9 do 14 let, zaposlen v TOZD proizvodnja aluminija na delih elektroliziranja je DS TOZD proizvodnje aluminija po zahtevi za varstvo pravic oz. preizkus odločitve odločbe skupne disciplinske komisije na seji dne 15. 2. 1979 odločil, da se zahtevi za varstvo pravic delno ugodni in se izrečen ukrep razporeditev na dela oz. naloge posluževanja anod, za dobo enega leta spremeni v ukrep RAZPREDITEV na de-

la oz. naloge pomoč pri posluževanju el. celic za dobo 5 mesecev, ker je pred referendumom, ki je bil dne 28. 4. 1978 govoril, da bo on poskrbel, da referendum ne bo uspel.

9. Tov. Planinc Milan, mat. št. 4689, roj. 6. 9. 1953, stan. Sesterže št. 46, pošta Ptujška gora, zaposlen v TOZD PROIZVODNJA al., opravlja dela oz. naloge posluževanja elektrolitskih celic, ukrep mu še ni bil izrečen, je kriv, da je dne: 16. 3. 1978, 21. 4. 1978, 30. 4. 1978, 1. 5. 1978, 2. 5. 1978, 6. 7. 1978, 20. 7. 1978, 23. 7. 1978 nepravčasno izostal z dela s tem je hujske kršil delovno obveznost po

točki 24 11. člena samoupravnega sporazuma o odgovornosti in obveznosti delavcev v združenem delu TOZD proizvodnja aluminija in v zvezi s členom 6, točka 4 (obveznost delavca v združenem delu je, da prihaja na delo ter odhaja z dela ob določenem času in mu komisija na podlagi že omenjenega samoupravnega sporazuma čl. 9 tč. 5 izreče ukrep — PRENEHANJE LAŠTNOSTI DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU TOZD PROIZVODNJA aluminija z dnem 31. 3. 1979.

Za tajništvo disc. komisije
Š. A.

ZAHVALA

Podpisani ŠTEFAN KNAUS, se iskreno zahvaljujem vsem mojim sodelavcem za darilo katerega so mi podarili ob mojem odhodu v pokoj. Rad bi še bil med vami dragi sodelavci, vendar mi žal zdravje tega ne dovoljuje. Zato vam vsem iskrena hvala za tovarištvo ter lepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na Vas dragi sodelavci. Ne bi navajal imen, toda vse kakor gre še prav posebna zahvala tovarišu Kuretu in Pleju za vso posebno pozornost. Vsako slovo je težko, toda ob tem slovesu še stalno upam, da se bomo večkrat srečali. Vsem skupaj srčna hvala, kar seveda velja tudi OOS za pozornost in darilo ter obilo delovnih uspehov v bodoče.

Štefan Knaus

»ALUMINIJ« izdaja delavski svet Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo — Uredniški odbor sestavljajo: Viktor Markovič — predsednik, Franc Meško — odgovorni urednik, Srdan Mohorič, Djordje Panzalovič, Viktorija Petauer, Stane Medik — Fotografije: Stojan Kerbler, dipl. ing. Tehnični urednik Franček Štefanec — Tisk: ZGEP »Pomurski tisk«, TOZD tiskarna, Murska Sobota — Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno — Rokopisov in slik ne vračamo.

Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975. Naklada 2700 izvodov.

HUMOR

MALO ZA ŠALO, MALO ZARES

»Ali boš šel v mladinsko delovno brigado?«

»Seveda, tam znaš ceniti počitek, ker si od dela ves utrujen. V naši DO pa se večkrat ob delu dobro spočijem.«

— o — o — o — o —

»Zadnje čase pa si boljše volje.«

»Res je: vesel sem, ker nam gre bolje. Dobil sem regres za letni dopust, pol »plače« kot dodatek, sedaj pa čakam še na jubilejno nagrado, na stanovanje... Želja imam še veliko. Prav bi bilo, da se mi vse izpolni.«

— o — o — o — o —

»Janez ali še ribariš?«

»Da, vendar v malem. Tako so me namreč ocenili na sestanku samoupravne skupine. Pa še res je. Sedaj bom ribaril le še v morju.«

— o — o — o — o —

»Ali si dobil mnenje svojega sodelavca o vprašanju, ki ga moramo obravnavati jutri?«

»Sem. Sinoči sva se srečala ob kozarčku vinca, pa sva se vse dogovorila. Na delu ga namreč težko dobim, saj je večinoma službeno odsoten.«

— o — o — o — o —

»No, kakšno je bilo včeraj kosilo v gosteh?«

»Če bi bila juha topla kot vino, vino staro kot piščanec in če bi bil piščanec debel kot kuharica, bi bilo zares vse dobro.«

— o — o — o — o —

»To vprašanje bi lahko ti rešil, ker spada v tvoje delovno področje.«

»Seveda. Koliko pa plačate?«

— o — o — o — o —

»Tvoj Francelj pa pije. Ne bi se smela poročiti z njim.«

»Saj nisem vedela, da pije, dokler ni včeraj popolnoma trezen prišel domov.«

Povzeto iz nekaterih glasil DO iz SRS.

Pripravil fm.—

Raznoterosti velike Zveze sovjetskih social. republik

● Potovanje po petih republikah Sovjetske zveze — Srednja Azija in Kavkaz, dvoje povsem različnih svetov — v tem potopisu ni ničesar izmišljenega in le malo je odvzetega od dejanskih doživetij

Kovčki so se pojavili na tekočem traku in okoli se je prerivala množica z mednarodnimi kletvicami na ustih. Dobil sem svoj kovček. Pravzaprav ni bil moj. Sposodil sem si ga od kolega Ludvika. Z njim se je pred nedavnim vrnil s potovanja po Kitajski. Niso bili vsi moje sreče. Sodnik iz Zagreba, ki je tako lepo govoril po kajkavsko, kot da bi bil kdaj sodeloval na krapinski popevki, ni zgrabil pravega kovčka. Šele v hotelu je opazil, da je pritovoril prtljago od nekoga češkega turista. Precej časa je izgubil predno je držal naslednji dan v rokah lastni kovček.

Pri carinskem pregledu prtljage so mi veleli, naj odprem kovček. Ko sem ga s težavo odklenil, so mi veleli, naj ga zaprem in carinik vanj niti ni pogledal.

VRATA SOVJETSKE ZVEZE SO SE ODPRLA NA STEŽAJ

Lica potnikov so dobila ponovno rožnato barvo in usta so se nam razvlekla v prijeten nasmeh. Še maloprej smo bledeli pred cariniki, kdo bi vedel zakaj in sedaj je bilo vse za nami — vrata Sovjetske zveze so se nam odprla na stežaj.

Pred letalsko zgradbo nas je čakal Inturistov avto. Mnoogo turistov je že prepeljalo to vozilo, sem si mislil, ko sem ugledal pred seboj nič kaj spoštljivo pločevinasto škatljo. Ob njej nas je pozdravljala z resnobnim nasmeškom na licu vodič Kostja, suhljat, simpatičen dvaindvajsetletni blondinec, ki nam je bil dodeljen za spremljevalca v času našega potovanja po ZSSR.

Dvaintrideset Jugoslovancev je sedelo v vozilu. Prvič se je tako srečala naša družina. Zastopane so bile vse republike in Jugotoursov vodič iz Beograda, temnolasi Črnogorec Sveto, si nas je ppozorno ogledal. Preko turistične agencije smo namreč potovali. Odslej smo bili le številke. Jaz sem se prelevil kar v »Jugotoursa številka 12.«

Motor je zahreščal in odpeljali smo se novim doživetjem naproti. »Ta prekleti plin«, je tarnal Boris Mrzljak iz Pule, Tadej z Jesenic mu je pritrjeval, jaz pa sem molčal v upanju, da to zaplinjevanje ne bo trajalo predolgo. Sedeli smo v zadnjem delu avtobusa, kjer nas je kar pošteno dušilo. Na tegobe smo nekolikantj pozabili, ko je

prišel Kostja predstavljati svojo domovino. Srbohrvaščina mu je gladko stekla.

Med vožnjo so se nizali podatki: v Sovjetski zvezi, prvi socialistični državi na svetu, je 250 milijonov prebivalcev. Sestavljena je iz petnajst zveznih republik, dvajset avtonomnih republik, osem avtonomnih oblasti... Velika je to dežela — meri 22.402.200 kvadratnih kilometrov. V njej živi sto deset različnih narodnosti in etičnih skupin. Rusov je kakih 116 milijonov, Ukrajincev 39, Belorusov deset milijonov... Izmed neslovanskih narodov je največ Uzbekov, Armencev, Gruzijcev in tudi k njim nas je vodila naša pot.

MOSKVA — OSEM MILIJONSKO HEROJSKO MESTO

Vozili smo se po širokih lepo pozidanih bulevarjih in se urili v branju rušine. Priložnost za to so nam dajale številne velike parole na pročeljih poslopj, na panojih, v izložbah. To je Moskva — osem milijonsko mesto, sovjetska prestolnica. Mesto, ki živi v znamenju Leninovega lika, peterokrskih zvezd in številnih misli, napisanih v opomin in spodbudo sovjetskemu človeku. In tukaj je biser, ki se imenuje Kremelj. Rusi o njem poreko: »Nad Moskvo je samo Kremelj, nad Kremeljem pa le nebo.« Tukaj so nebotičniki iz Stalinovih časov. Po mestu so raztreseni še dragulji. To so edinstvene ruske pravoslavne katedrale.

Poslušali smo Kostjo in gledali štirideset kilometrov dolgo in prav toliko široko domovanje Moskovčanov, ki ga obdaja sto kilometrska obvozna avto cesta. Misli poromajo v leto 1812, ko so Napoleonovi vojaki požgali leseno Moskvo in Kostja nam pokaže pomnik, postavljen v čast braniteljem Moskve, pred nemškim vpadom v drugi svetovni vojni. To je herojsko mesto, ki je prelivalo kri za svobodo in mir.

Voziš se in voziš po mestu, ki ima pet tisoč ulic, trgov in bulvarjev. Izenada pa ti misli poromajo v Slovenijo. Da, dolga je bila pot do Moskve in počitka je željno telo.

HOTEL LENINGRAD

Pripeljali smo se pred enega izmed sedmero ne-

Pripeljali smo se pred enega izmed sedmero moskovskih nebotičnikov, ki so bili pozidani za časa Stalina. To je bil hotel Leningrad.

botičnikov, ki so bili pozidani pred kakimi štiriindvajsetimi leti, za časa Stalina. Bil je to hotel Leningrad, visoka gmota kamenja, marmorja. Naš začasni dom se nam je v svoji notranjosti razdal s povsem drugačnim videzom, kot bi to pričakoval na zunaj. Naokoli so bili simboli mogočnosti. Ogromni lestenci s pozlato, mogočni portali, bogato okrašeni stropovi. Podoba je bila, da smo se znašli v kakšnem dvorcu.

Bojda si je Stalin želel takšnih zgradb zato, da bi bile na razpolago slehernemu državljanu Sovjetske zveze. Včasih pa so imeli čast uživati v takem okolju le posamezniki, izkoriščevalci množic.

Sobo v sedmem nadstropju sva si delila s Tadejem. Le z dvigalom lahko prideš tod v zeleno nadstropje. Stopnišče je

zaklenjeno, dvigalo pa je bilo potrebno čakati in spet čakati. »Živčno« je postalo to dvigalo, bi lahko rekli, saj na njegove gumbe prepogosto pritiskajo preštevilni gostje.

V vsakem nadstropju hotela sedi uslužbenka, ki varuje ključke sob in skrbi za »red in mir pri hiši.« V sedmem nadstropju je čemela za mizo prikupna debeluška. Ko sva s sestanovalcem dobila od nje ključ, je za nama prišla v sobo še ona. Povprašala je po »ta pravem ameriškem džinsu«, »žvakačkah«, srjcah... Debelo sem gledal in uvidel, da bi se dalo tukaj krepko prodajati. Toda jaz nisem prišel semkaj zaradi mednarodne trgovine. Sicer pa sem ponudil tovarišici žvečilni gumi. Zmajala je z glavo čes, »U tebe njet harašo žvakačka...« ali nekaj podobnega. Ona bi rada cigaretno obliko, jaz pa sem ji ponujal pravokotne ploščice.

Bogato obložene mize z raznovrstnimi jedili so nas čakale v pritličju hotela. Okusna večerja je okreplila naša telesa in kar odveklelo nas je v mesto.

Rosilo je in hladen vetrč je vel. Bil je kakih plus deset stopinj celzija. Šel sem v neznan in se znašel na bližnji železniški postaji, ki je namenjena potnikom za Azijo. Sredi največje dvorane na postaji so razvrščene klopi — ogromne klopi in na njih je drgnalo, se pogovarjalo ali jedlo nešteto ljudi. Tod je bila zmešnjava narodov. Temni obrazi črnolasih Azijcev so bili nekaj posebnega. Dišalo je po Orientu. Mnogo je bilo tukaj ljudi, povprečno oblečenih, za naše pojme staromodno. Bili so mirni — čakajoči. Le tu in tam se je od ne-

kod primajal mladenič z drsajočimi in nesigurnimi koraki. Preveč je izpraznil steklenico vodke, ki jo je nosil s seboj nekje v oblaku. V gostinskem lokalu se ga tukaj težko naležeš, ker jih skorajda ni razen večjih restavracij, za tam pa je potrebna rezervacija.

Redke prodajalnice cigaret, časopisov, značk in drugih drobnih izdelkov na železniški postaji, so bile borno založene. Iskal sem razglednice Moskve in jih nisem našel. Nakupil sem si prgišče značk z likom Lenina in olimpijskih ter se napotil v hotel.

Da bi si mimogrede kje privoščil kavico, kot pri nas doma, o tem tukaj ni bilo govora. Tega bi bil lahko deležen le v hotelu, če tam ne bi bilo vse zasedeno. V večji restavracijski dvorani je igrala glasba. Vse je bilo zasedeno pretežno s tujci. Lokali so tod odprti v vsej državi do enajste ure zvečer. Malo sem si ogledal televizijski program, saj so bili televizorji v sobah, potem pa me je objel spanec.

Ob zajtrku smo klepetali o prvih vtisih iz Moskve. Doživetij je bilo obilo, lepih in nevšečnih. Zagodlo je zakoncema iz Beograda. Uro in pol sta tarnala, predno sta lahko prikukala iz sobe. Vrat zjutraj nista mogla odkleniti. Pokvarila se je ključavnica. Po telefonu sta iskala pomoči. Hotel-ski delavci so poskušali odkleniti vrata od zunaj. Ni šlo. Veleli so jima, naj zapustita sobo skozi okno. To bi se dalo, saj je bil na voljo balkon. Trud je bil zaman, ker se okno ni dalo odpreti. Končno je uspelo hotel-skim delavcem premagati ključavnico.

(Dalje prihodnjič)

In to je biser, ki se imenuje Kremelj

	FOSFOR	GRM Z VEZITNIMI PLODOVI	PREBIVALENKA APAČ	STENA	FILIZOFIJA ZNANOST, VEDA	MESTO V GRČIJI	KALIJ	DRŽAVNA ZALOŽBA	GRŠKI FILOZOF	REKA NA KOSMETU	GOROVJE V BURMI
	ZDRAVILO IZ OPIJA						DIVJA ŽIVAL NOVAK VINKO				
	MESTO V SOMALIJI							KOMUNIST. PARTIJA AVSTRIJE			
	IVAN ČEHOV			T. ŠAHOVSKI VELEMAJSTER				ALUMINIJ			
	ETIOPSKI POGLAVAR			PRODAJALNA MESA							
SVETOVNO PRVENSTVO	PRVI ČLOVEK				INSTRUMENT S STRUNAMI	SESTAVIL: KRAPŠA JANKO	MANJŠA ODPRTINA V ZIDU				
EDEN OD PRSTOV	GOZDNA ŽIVAL					Sreda 25 MARKO					
MESTO NA BANSKEM			GRŠKA ČRKA			Četrtek 26 MADREŠIN			NAŠA IN TUJA ČRKA		
KITAJSKA REKA		NEMŠKI FILOZOF	LADIJSKA KOJA			Petek 27 LIST OF			GOROVJE V BOLGARIJI	KISIČ	MAKEDONSKA HEROINA
MESTO V SUDANU		MESTO V ROMUNIJI		MEDNARODNA ORG. ZA BEGUNCE		Sobota 28 PAVEL		KRAJ PRI MARIBORU			
NATRIJ	VELETOK V SIBIRIJI			VLADARKA				OTOK V INDOEZIJI			
	ZAMISEL			KALCIJ							
MAJHNA NJIVA					VEČJE VIOLINE						AKADEMSKI KLUB
					FILIZOFIJA BADAIZMA						
AVSTRIJAN	ŽENSKO IME										
	NAŠE SMOČIČE				KRAJ PRI PTUJU						
ŽENSKO IME				GL. MESTO MAROKA					ANTE KOVAČIČ		
				BEDVIJSKO OBLAČILO					BIVŠA RUS. VLADARKA		
BESEDICA ZA PRIGANJANJE KONJA			HUDIČ, SATAN							DOMAČE MOŠKO IME	FINSKO JEZERO
			KRAJEVNA SKUPNOST								
IGRALKA RINA				VRSTA PAPIGE				LJUBKOVAL. Š. IME			
				ČRTA MED DRŽAVAMI				GLAVNI ŠTEVNIK			
CENE ROBIČ	NEOFASIST. NA OLS. V ITALIJI				RIMSKA DVOJKA		GRM S TRIM LESOM				
	KANADSKO JEZERO				MARŠNSKO KOLO		MOŠKO IME				
MESTO V ŠVICI				VRSTA USNJA							
				SPORTSKE NOVOSTI							
VRSTA KAMNINE					IZPOSODJEVALNICA AVTOMOBILOV						
SVETOVNO MORJE					MESTO V JUŽNI AVSTRALIJI				LJUBKOVAL. MOŠKO IME (ADOLF)		

